

॥ अग्निसहस्रनामस्तोत्रादिसंग्रहः ॥

रचयिता

दीक्षितदामोदरात्मजः सांबदीक्षितः

(वेदाचार्यः, व्याकरण विद्वान् हारीतः, गोकर्ण, काव्यतीर्थः)

अध्यापकः

मे. द. सं. विद्यापीठः

प्रकाशकः

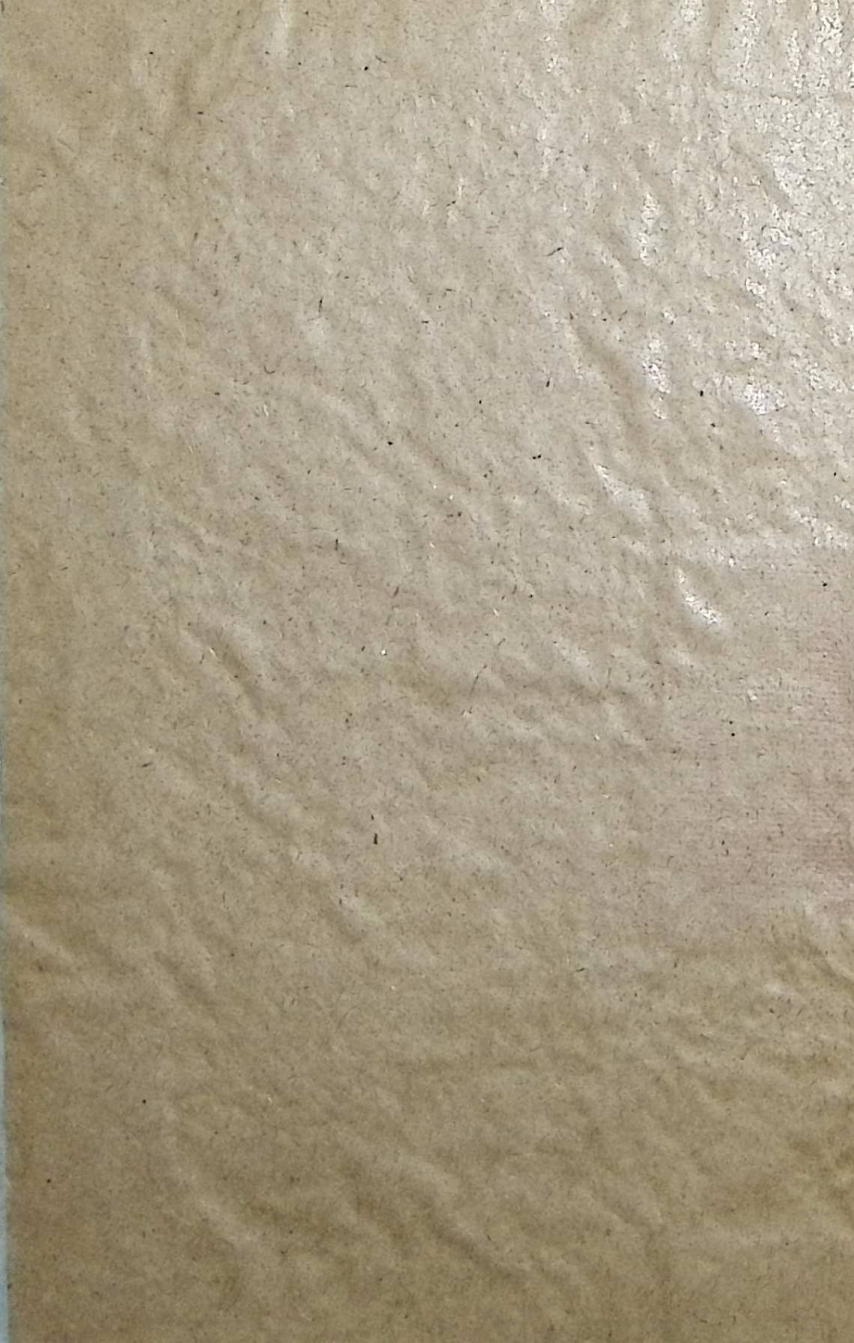
आस्थानविद्वान् गणपतिशास्त्री गुणी,

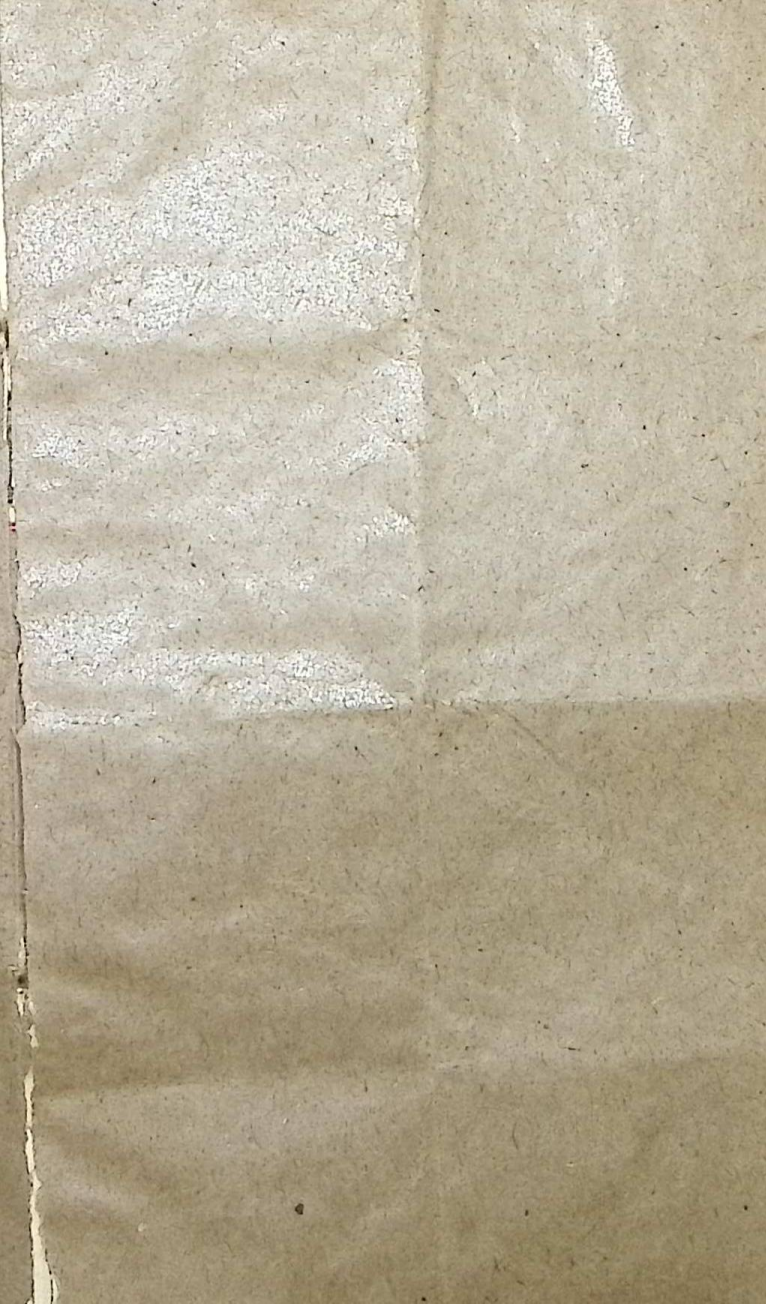
नि. गो. सं. पाठशाला अध्यक्षः

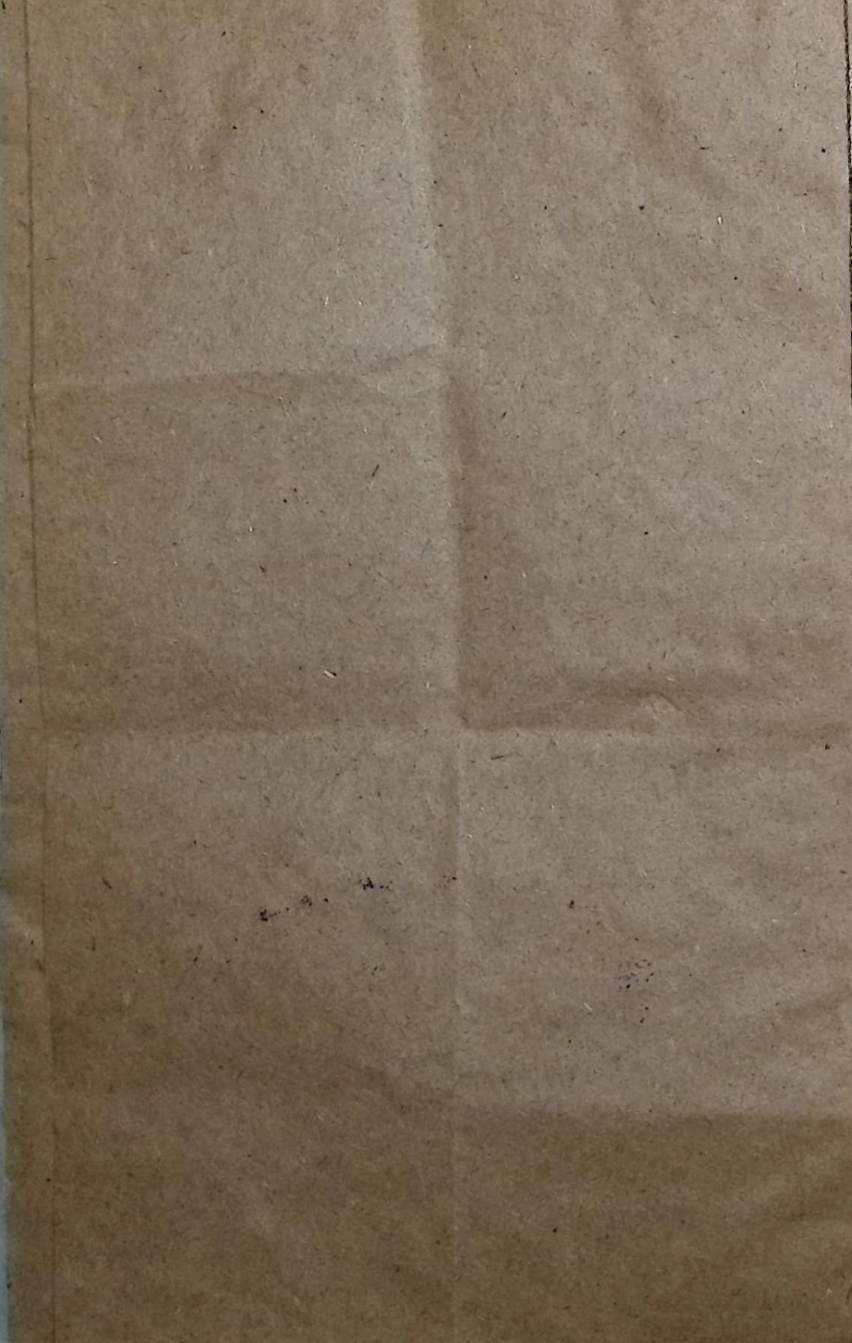
श्रीजगद्गुरुश्रीकांचीकामकोटिपीठाधीश्वर-

श्रीचंद्रशेखरेन्द्रसरस्वतीश्रीस्वामिनां

चरणारविन्दयोः समर्पितम्

॥ श्री गुरुः शरणम् ॥

॥ समर्पणम् ॥

अग्निसहस्रनामस्तोत्रादिसाहित्यपुष्पगुच्छमिदं ज्योतिर्मयवपुषः साक्षा-
दिवमानुषभावंप्रपन्नवैश्वानर इवावस्थितानां स्वस्तिश्रीमदखिलभूमंड-
लालंकारत्रयस्त्रिशत्कोटिदेवतासेवितश्रीमत्कांचीदेवीसनाथश्रीमदे-
काम्रनाथ श्रीमहादेवीसनाथश्रीहस्तिगिरिनाथसाक्षात्कार परमा-
धिष्ठान सत्यव्रतनामांकित कांचीदिव्यक्षेत्रे शारदामठसुस्थि-
तानाम्, अतुलितसुधारसमाधुर्य कमलासनकामिनी धमिल
संफुल्लमलिकामालिकानिप्यन्द मकरंदझरीसौवस्तिक वाङ्-
निगुंभविजृंभणानन्दतुंदिलित मनीषिमंडलानाम्, अनव-
रताद्वैत विद्याविनोदरसिकानां निरंतरालंकृतीकृतशांतिदां-
तिभूम्नां सकलभुवनचक्रप्रतिष्ठापक श्रीचक्रप्रतिष्ठा-
विख्यात यशोलंकृतानां निखिलपाषण्डषण्डकण्टको-
त्पाटनेन विशदीकृतवेदवेदान्तमार्गषण्मतप्रतिष्ठा-
पकाचार्याणां श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यवर्य-
श्रीजगद्गुरु श्रीमच्छंकरभगवत्पादाचार्या-
णाम्, अधिष्ठाने सिंहासनेऽभिषिक्त श्री-
महादेवसरस्वतीसंयमीन्द्राणां अन्तेवा-
सिवर्य श्रीमच्चद्रशेखरेन्द्रसरस्वती-
यतिवर्याणां चरणारविन्दयोः

समर्प्य कृतार्थयति

आत्मानम्,

समर्पयिता, श्री गुरुचरणदानः

संवदीक्षितः, गोकर्णः

अ॒ग्ने न॑य सु॒प॒था रा॒ये अ॒स्मान् वि॒श्वानि॑दे॒व व॒युना॑नि वि॒द्वान् ।
 यु॒यो॒ध्य स्म॑ज्जुहु॒गण॑मे॒नो भू॒यिष्ठां ते॑ नम॑ उ॒क्तिं वि॒धेम ॥

विदितमस्तु ! तत्र भवतां वेदविदुषां साहित्यरसिकानां च—

यदहमाहिताग्नीनां हारीतानां वंशोद्भवः । बाल्ये तातपाद-
 सकाशादधिगवेदविद्यः ततश्च संस्कृतभाषाभ्यासेऽपि वद्भानुरागः
 अभवम् । किं तु ग्रन्थरचनाकृते यावदावश्यकं वैदग्ध्यं न हि
 तावन्मया समासादितं इति वक्तुं न जिहेमि, तथापि पांडित्या-
 दतिरिक्तसंस्कारविशेषः समुद्दिष्टदेवताचिन्तनेऽपि अनन्या श्रद्धा
 एतादृशस्तोत्रसाहित्यरचनाय मम बलमधात् । अतश्च अग्निसहस्रनाम-
 स्तोत्रप्रणयनात्पूर्वमेव श्रीगपतेर्वेदपादस्तवः, अन्ये च कतिपय
 देवता विषयकाः श्लोका मया विरचिताः । अत्र यौवनसहजचाप-
 लादेव प्रवृत्तोऽहं कृतिकार अस्मिन्व्यतिकरे दिव्यानुभावानां श्रीकाव्य-
 कंठगणपतिमुनीनां “ इन्द्रसहस्रनामस्तोत्रं दृष्टवान् । ततः संजात-
 प्रेरणया पारंपर्येण पूर्वपुरुषैरुपास्यमान अग्निदैवतमधिकृत्य ग्रंथोऽयं
 प्रणीतः । मन्ये महानुभावानामनुकृतिरेतादृशी मम तावत् धन्यतामेव-
 संपादयेत् न पुनरुपहास्यतां विदुषाम् इति ।

अस्तु, प्रसंगवशात् तिरुपतिक्षेत्रंगतेन मया श्रीकांचीका-
मकोटिजगद्गुरु श्रीचंद्रशेखरेन्द्रसदस्वती श्रीचरणानां दर्शनभाग्यं
कथमप्यलाभि । तेषां सविधे ग्रन्थोऽयमुपस्थापितः । वात्सल्यमहो-
दधिभिः श्रीमद्विरवलोकितश्च । तदनुपदमेवास्य वैदिकस्तोत्रसाहित्यस्य
प्रभूतधनसाध्यमुद्रणभारोऽगीकृतः यतिवरेण्यैः विद्वद्विहगकल्पपा-
दपैः । तदर्थे श्रीचरणानां केन वा विधानेन कृतज्ञतां प्रकटयेयम्
इति न जाने बालिशमतिरहम् । अतः अस्य ग्रन्थस्य समर्पणं तेषां
चरणयोर्भवतु इति निश्चित्य ग्रन्थः समर्पितः श्रीगुरुचरणयोः ।

प्रार्थनां ममांगीकृत्यास्मद्गुरुभिः आस्थानविद्वान् श्रीगुणी-
गणपतिशास्त्रिभिः अस्य प्रस्तावना लिखिता । तथा च श्रीसर्वज्ञे-
द्रसरस्वतीश्रीस्वामिनः श्रीदैवराता, श्री एन्. रंगनाथशर्मा, श्री
रामचंद्रशास्त्री, श्री पं. विघ्नेश्वरशर्मा, श्री बालचंद्रशास्त्री प्रभृतये
स्वाभिप्रायान् प्रकटितवन्तः ग्रन्थस्यास्यकृते तेऽप्यभिन्दनार्हाः ॥

इत्यादिविज्ञापयिता

विद्वद्विश्वदः सांबदीक्षितः

वि. पं. विघ्नेश्वरशर्मा,

गोकर्णः

आयुष्मद्भिः श्रीमद्भिः सांबदीक्षितैः बह्वर्थसाधकैः विशिष्टार्थ-
प्रतिपादकैर्भगवतो वैश्वानरस्य नामसाहस्रैः संवलितं हृद्यं विरचितं
स्तोत्रसाहित्यं मया व्यलोकितं । अत्रत्य प्रतिनाम वेदाभिमानिभिः न
केवलं पठनीयः, अपि तु मननीयं च, प्रपित्सूनां श्रेयसे कल्पेत, अन्यश्च
गणपतेर्वेदपादस्तवः, इतरे श्लोकाः रसज्ञानां विपश्चितो कौतुक-
मावहेत् इति विश्वसिमि । ग्रन्थस्यास्य सप्रणयपरिग्रहेण सहृदयाः
कृतिकारस्य परिश्रमं सफलयेयुः इति विश्वसिमि ।

॥ अग्नि सहस्रनाम स्तोत्रम् ॥

प्रस्तावना

आस्थान विद्वान् गणपति शास्त्री गुणी नि. गो. सं. पा.
अध्यक्षः अयि भो ! वेदबन्धवः, सुहृद्बान्धवाः !

अवधत्तैतद्यादिदमिदानीं समग्रमेकाग्रतया समवालोकि यदि-
दमग्निसहस्रनामस्तोत्रम् । संप्रापि च पारायणेनैकेनेव पुण्यपण्यं
किमपीति ।

यदाहुः “ नवेदाच्चापरं शास्त्रं न वेदाच्चापरो जपः, यतः
ऐहिकामुष्मिक सुखेषुभिः अनुष्ठीयमानानां समेषां धर्माणां वेद-
मूलत्वं शास्त्रविदो वदन्ति, अतोहेतोः सर्वैरपितैर्वेदैक शरणैर्भविष्य-
मिति निश्चप्रचम् । वेदमंत्रानेवानुष्ठाय यावान् कृती सुखी भवति न
तावान्कृती भवति, वेदमंत्रार्थसूचक मंत्रांतरानुष्ठानेनेति सर्वानुभवेन
प्रतीयते । शुद्धमूलिकौषध प्रयोगेण निर्गदइव अन्यगुणोपहितेन
तेनैव मूलिकौषध प्रयोगेण तदभावदर्शनदृष्टान्तेन, तथा च भवरो-
गान्न निवृत्तो भवति कदाचिदिति महत्वेदास्पदम् । वेदैर्नाभ्यर्थित
सुखं नकिञ्चिद्भूमौ पश्यामः तादृशसुखकरं च नैवजानीमो वयं ।
क्षणिकं नीरसंच सुखं प्रार्थ्य अनुभूय च तादृशमेव पुनः पुनः
प्रार्थयामः, दुःखांतं च नैव गच्छामः । तत्त्वज्ञानाभावाच्चकचिद्वि-
परीतमपि फलमनुभवामः, अनुष्ठिताः श्रौतमंत्रास्तु अनुष्ठातृक्रमव्यति-

क्रमेपि स्वानर्थानेव संसाधयति उच्चारणैकप्रधानाः (शब्दमात्र-
 प्रधाना स्वतंत्रार्थसाधका इत्यपि वेदानुष्ठाने गूढं विजानीयुः । तथा
 च इतरानुष्ठानमिव वेदानुष्ठानं फले न व्यभिचरतीति सिद्धं भवति ।
 अथ केन कारणेनेदं विहाय इतरानुष्ठानं गते पतित्वा विलुठन्तीति
 विमर्शने दोषश्चात्र महान्—दृश्यते, यत्स्वेष्टसाधकमंत्रसंग्रहाज्ञानम्
 साधकेषु सर्वेषु । तच्च दोषं उपाध्यायाख्येन सांवविश्रिता महता श्रमेण
 संग्रहीतोऽयं अग्निसहस्रनामाख्यो ग्रंथः परिहरतीतिनिः शंकं ब्रूमः ।
 तत्र अनुष्ठातृफलभेदेन वेदराशिषु शृंगग्राहिकतया फलनिर्णय
 करणासंभवात् तत्फलनिर्देशकाग्निनामानुसन्धाने भृशमुपकारकः
 साधकतमो निर्वर्तकः सहस्रकिरणोदय इवायं सहस्रनामग्रन्थः समु-
 दियायेति सत्यमुत्पश्यामः । अन्यथा “ वाघता मुशिक्, “दिव्ये न
 शोचिषाराजन्, ‘ तिस्रो देव्यो मयोभुवः, होतारा दैव्याक्
 तस्थिवान् परमे पदे, ” इत्यादीनां वाक्यरूपेण परिगृहीतानां नाम
 ग्रहणं दुर्घटमेव, नामत्वेन ज्ञाते एव अनुष्ठानसुकरं भवेत्, स
 सिद्धिश्च स्यात्, यथा ‘ तिस्रोदेव्यो मयोभुवः, सुखजनक देवतात्र-
 स्वरूपाग्निज्ञानात् मनोवाक्कायकर्मजातपापनिरसन द्वारा आध्यात्मि-
 कादि दुःखत्रय नाशेन सत्त्वरजस्तमो गुणातीतपरमात्मज्ञान सौलभ्येन
 तन्नामपुरश्चरणेन सर्वं सुखं सम्पादयितुं शक्नोतिसाधक इति परम-
 महत्फलं संभवति । एवं अनन्यलभ्यानन्द सुखजनकमंत्रा नामरूपा
 अनेकेवर्तते ऐहिकामुष्मिकफल संपादकाः ‘ मधुजिह्वः, रयिमान्,
 पृथुपाजा इत्यादयः । यद्यप्युपलभ्यन्ते एकपदान्येव नामानि तथापि

तत्तत्फलविशेषैक्यमनसा अनुष्ठत॑णां तादृशनाम्नामेव आवश्यकत्वात्
 तान्येव बहुलतया प्रायः समग्राहिषत 'तिस्रोदेव्यो मयोभुवः, तस्थि-
 वान् परमे पदे, इत्यादीनिनाद्यावधि प्राकाशि । सुलभसाधन रूपोऽयं
 ग्रंथ इति हेतोः अस्य संग्राह्यत्वे न कश्चिद्विशेषतया वक्तव्योऽस्तीति
 परमादरणीयतामापद्यते इत्यनेनास्माकं महान्संतोषः । कृतकृत्यता च
 ग्रंथ प्रकाशकानांभवति । ननु वेदे परमध्येयत्वेन प्रकीर्तितस्य
 इन्द्रस्य नामसंग्रहस्यैव युक्तत्वात्कथं मग्ने नाम्नां संग्रहः ? इति चेन्न ।
 अग्निर्देवोद्विजातीनामिति साक्षादनुष्ठान संबन्धो जातवेदस इव न
 परब्रह्मरूपस्येन्द्रस्येति अग्निसहस्रनाम्नामेव संग्रहस्य युक्तत्वात् । एवं
 च सारांशेन इदमुक्त्वा प्रस्तावाद्विरम्यते ॥ यत् ऐहिकामुष्मिक
 सुखेप्सवः सर्वेऽपि ग्रंथममुं संग्राह्य ज्ञानाधिगमद्वारा पारायण पुरश्चरणा
 मूलष्ठानेन स्वस्वेष्टफल भाजो भूयासुर्भूयांस इति वेदब्रह्माणं परमात्मानं
 मित्तिरं प्रार्थयाम इति सर्वं शिवम् । ॐ तत्सत् ॥

ताव श्रीमद्भिः सांबदीक्षितैः संग्रथितं अग्नि सहस्रनामस्तोत्रं सम्य-
 गालोकि । पुरोहितानां परंपरयाग्निपरिचरणदक्षदीक्षित कुलजानां
 एतेषां एष परिश्रमः साधु । “अग्निर्देवो द्विजातीनां, इत्युक्तत्वात्
 सर्वेषां द्विजातीनां धर्मार्थकाममोक्षेप्सूनां नित्यपारायण ग्रन्थोऽयं भवतु ।
 अनेन प्रीतो वेदपुरुषः इतोऽप्यधिकां सेवां एतैः प्रतिगृह्णातु ।
 तेनास्तिकानां मोदं भवतु इत्याशास्महे ॥

श्रीमत्सर्वज्ञेन्द्रसरस्वती श्री स्वामिनः
 स्वर्मवल्ली मठः (सोंदा)

इं ॐ श्रीः

विदितमस्तु विदुषाम्—इदं अग्निसहस्रनामस्तोत्रम् नूतनतया
समाविष्कृतमपि किञ्चिद्विचित्रं विशिष्टतरं च वैदिकत्वात् प्राचीनतर-
मिति च प्रतीयते ऋग्मंत्रेभ्य एव अग्निदेवताया नाम्नां संग्रहेण
संग्रथितत्वात् । अत्र कानिचिद्वह्नि नामानि प्रचलितेभ्यः संस्कृत
शब्देभ्यः प्रसिद्धेभ्यः पौराणिकेभ्यो देवताभिधानेभ्यः विलक्षणानि
विद्यन्ते । कानिचिद्विशिष्टसद्वस्तुतत्त्वगुणादि सलक्षणानीति
प्रतिवेद्यन्ते ॥

अद्ययावत्प्रसिद्धानि देवतार्चनादिषु प्रयुज्यन्ते विष्णु-शिव-
गणेश-दुर्गा - ललितादिसहस्रनामस्तोत्राणि तानि सर्वाणि पुरात-
नान्यपि पौराणिकान्येव सन्ति पुराणेभ्य एव संगृहीतत्वात्तेषाम् ॥

वेदे तु “ मूर्ध्वः स्वः इति व्याहृतित्रितय बोधित भुवन-
त्रयाधिष्ठितानां अग्नीन्द्रादित्यत्रमुखानां वैदिकदेवतानां यज्ञादि कर्म-
योगेन तत्तत्कर्मपृथक्त्वेन पृथग्भिधानस्तुतयो भवन्तीति प्रतीयन्ते
तत्रापि तत्त्वत्रययोगेन प्रत्यक्ष-परोक्ष अपरोक्षस्तुतयः प्राधान्येन प्रति-
श्रूयन्ते । ऋग्वेदमंत्रेषु यज्ञादिसिद्धये यजन शंसनादि कर्मप्रयोगेषु
प्रायः इन्द्रान्योः सोमस्य च ऋचः अधिकाः श्रूयन्ते । तासु च
तेषामेव नामान्यप्यधिकान्यनुश्रूयन्ते । तत्रापि इन्द्रस्यैव सर्वथा
प्राधान्यं दरीदृश्यते, तस्यैव सर्वदेवताधिपतित्वात् विश्वाध्यक्षत्वाच्च ॥

“इदिपरमैश्वर्ये” इति धात्वर्थं तत्त्वयोगेन इन्द्रस्यैव तत्पारमै-
श्वर्यं नित्यसिद्धं गम्यते ॥

यथा “बृहते धातोर्धानुगमात्” ब्रह्मात्मनः सर्वज्ञत्वा-
देरस्तित्वप्रसिद्धिरभ्युपगम्यतेशारीरक ब्रह्ममीमांसायां ॥ “अस्ति-
तावद्ब्रह्म नित्यशुद्धमुक्तस्वभावं सर्वज्ञं सर्वं शक्तिसमन्वितं बृहतेधातो-
रर्थानुगमात् इति ॥

॥ वेदे तु इन्द्रस्यैव तद्ब्रह्मात्मत्वमिति उपनिषदां राद्धांत इति
प्रतिज्ञायते । तथा च ऋङ्मंत्रवर्णः “इन्द्रो ब्रह्मेन्द्र ऋषिरिन्द्रः
पुरु पुरुहूतः । महान्महीभिः शचीभिः” तदेव उपनिषत्प्रतिपादितं ।
ऋङ्मंत्रवर्णस्य परब्रह्मवस्तुतत्त्वार्थोपवर्णनमुखेन, इन्द्रस्यैव परब्रह्मात्म-
त्वसमर्थनेन ॥ तथा च—मधुविद्यायां तदुपदेशोपसंहारे तदुपश्रुतिः ।
इदं वै तन्मधु दध्यङ्ढाथर्वणोऽश्विभ्यामुवाच । “रूपं रूपं प्रतिरूपो
बभूव तदस्य रूपं प्रति चक्षणाय । इन्द्रो मायाभिः पुरुरूपईयते
युक्ताह्यस्य हरयः शतादश ॥ अयं वै हरयोऽयं वै दश च शतानि
च बहूनिचानन्तानि च एतद्वै ब्रह्मा पूर्वमनपरमनंतरमबाह्यम्, अय-
मात्माब्रह्म सर्वानुभूरित्यनुशासन । इति (बृ. उ.)

तथैव अक्षिपुरुष विद्यायां “इन्द्रे हवै नामैषः योऽयं दक्षिणे-
ऽक्षन् पुरुषो दृश्यते तं वा एतमिन्द्रं सन्तमिन्द्र इत्याचक्षते परोक्षेण
परोक्षमिया इव हि देवाः प्रत्यक्षद्विषः, (बृ. उ.) एवमेव “प्रज्ञानं
ब्रह्म” इति (ऐ. उ.) निर्देशे विशिष्टतरमनु श्रूयते “तदेतद्ब्रह्म

ततमपश्यदिदमदर्शमिती० तस्मादिदं द्रोह वै नाम तमिदं द्रं सन्तमिन्द्र
इत्याचक्षते परोक्षेण परोक्षप्रिया इव हि देवाः इति ।

तदिदं सर्वमपि वेदमंत्राणामुपनिषद्वचनानामपि रहस्यं सुवि-
ज्ञाय वासिष्ठेन गणपतिमुनिना प्रथमत ऋङ्मन्त्रेभ्य एव इन्द्रस्य
सहस्रनाम्नां सङ्ग्रहेण तत्स्तोत्रं च प्रणीतम् ॥ प्रतिज्ञातञ्च भगवता ॥

“वैदिकस्तुति संबन्धात् यज्ञसंबन्धतस्तथा ।

धात्वर्थस्य च वैशिष्ट्यादिन्द्रनाम विशिष्यते ॥” इति ॥

अत एव प्रसिद्धतर ऋङ्मन्त्रवर्णोद्धोषः प्रति श्रूयते “इन्द्र
इति ब्रवीतन इति” “विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः” “श्रदस्मै धत्त
सजनास इन्द्र” “प्रसुस्तोमं भरत वाजयन्त इन्द्राय सत्यं यदि
सत्यमस्ति” सत्यमिद्धा उतं वयं मिन्द्रं स्तवाम नानृतम्” इत्यादि,
“रूपं रूपं प्रतिरूपो बभूव—युक्ताह्यस्य हरयः शतादश” इति
वचनाद्यावन्ति रूपाणि तावन्ति नामानि यावन्ति नामानि तावन्ति
रूपाणि इति इन्द्रात्मनस्तस्य सहस्रनामस्तोत्रस्य सार्थकता प्रतीयते,

सांप्रतम्—तत्रभवतां वासिष्ठगणपति मुनीनां तदेतन्मार्ग-
दर्शनमेवानुसृत्य तदन्तेवासि वर्गपरम्परायां प्रतिष्ठितेन श्री सांबदी-
क्षितेन प्रणीतमिदं वैदिकं “अग्निसहस्रनामस्तोत्रम् तत्समानतत्त्वक-
मेवेति प्रतीयते ॥

अत्रेदं विशिष्टं तत्त्वम् । तदिदमैन्द्राग्रं द्विदैवत्यं प्रसिद्धम् ।
“ऐन्द्रः प्राणः, आग्नेयो वाच्यः आग्नेयी वाक्, “वागग्निः प्राण-

इन्द्रः ” इति तदनु श्रवणम् अतएव परमपुरुषस्य मुखात् वाक्सत्व-
कात् तदिदं द्विदैवत्यं संबभूवेत्यनु श्रूयते, ‘मुखादिन्द्रश्चाग्निश्च’
प्राणाद्वायुरजायत ॥ इति । तदेतेनात्र तदेतदुभयं तत्त्वं संगतं समनु-
स्यूतमिति प्रतिज्ञायते, अभ्यर्थ्यते च आचन्द्रार्कं अस्मिञ्जगतीतले
विप्राणां वैदिकानां वदनारविन्दे तदेतत्शतसहस्रनामस्तोत्रयुगलम्
अनवरतं विलसतादिति,

इत्यादि विज्ञापयिता भवदीयः

जनताहिताभिलाजी दैवरातः

ऋषिकुलयोगाश्रमः (गोकर्ण)

श्रीमद्भिः सांबदीक्षित उपाध्याय महोदयैः संग्रथितमग्नि-
सहस्र नामस्तोत्रं मया सम्यगव लोकितम् । वेदेषु प्रस्तुतैरेव पवित्रैः
शब्दैः कृतमिदं स्तोत्रं सर्वेषामपि वैदिकानां तत्रापि अग्निदैवतानां
द्विजानां पारायणयोग्यमिति दृढो मे विश्वासः । श्रीमद्भिर्महता श्रमेण
संग्रथितेयं नाममाला समेषां संमान्या भवेदिति निश्चसिमि । अग्नि-
माहात्म्य प्रदर्शका इमे शब्दा सर्वे वैदिकाभवन्तीति कामपि सुषमां
पुष्पातीदं स्तोत्ररत्नम् । श्रीमतां व्यवसाय इतोपि बहुमुखः सन्
आस्तिकानां मोहमावहतु इत्याशासे ॥

पन्. रंगनाथ शर्मा

व्याकरण शास्त्र प्राध्यापकः

श्रीचामराजेन्द्र संस्कृतपाठशाला बेंगळूरु.

॥ श्रीगुरुः शरणम् ॥

श्रीमद्भिः सांबदीक्षित शर्मभिर्महतापरि श्रमेण निर्मिता भगवतोऽग्नेर्वेदांतर्गतं संहसनामावलि स्तदीयाष्टोत्तर शतनामावली सहिता मंत्रसंख्या निर्देशपूर्वकं लिखिता मया दृष्टा । एकत्र संकलिता एषा अग्नेर्नामावलिरपि इतरनामावलिवत् जिज्ञासूनां कृते महते उपकाराय भवेदित्यत्र नास्ति संशीति लेशोपि । अष्टोत्तरशतनामावलिवत् अकारादिक्रमेणानुष्टुप् श्लोकानुसारेण वा यदि सहस्रनाम्नां विन्यासोऽत्र कृतः स्यात्तर्हि समीचीनास्यादिति भाति । एतेषां सर्वविधं मंगल भगवान् विश्वेश्वरोविदधात्वित्याशास्ते—

होसमने इत्युपाहो गणेशसूनूरामचन्द्र शास्त्री,

सहायकोपाध्यक्षः सांगवेदविद्यालयस्य

मंत्री, गीर्वाणवाग्वर्धिनी सभायाः

रामघाट, वाराणसी. (उ. प्र.)

॥ श्री गुरुः शरणम् ॥

श्री कांचीकामकोटी मठपयतिवरं शकराचार्यरूप

सुज्ञानां सार्वभौमं सकलमतविदां पालकं द्वैतहीनम् ।

काले कल्कि प्रभावान्निगमगिरि मधस्तात्पतन्तं वहन्तं

वंदे कूर्मस्वरूपं हरिमिव सततं चंद्रमौलिं यतीन्द्रम् ॥ १ ॥

श्रीमन्महादेव यतीश्वराणाम् कराब्जजातं सुयमीन्द्रमुख्यम् ।
 सर्वज्ञकल्पं विधिविष्णुरूपम् श्री चन्द्रमौलीन्द्रयतिं नमामि ॥ २ ॥
 श्री शंकराचार्यगुरुस्वरूपम् श्रीचन्द्रमौलीन्द्रकराब्जजातम् ।
 श्रीकामकोटीन्द्रयतिं वरेण्यं श्रीमज्जयेन्द्रं शरणं प्रपद्ये ॥ ३ ॥
 वेदाख्यवृक्षमनिशं परिपालयन्तं विद्वद्वरेण्यपततां भुवि कल्पवृक्षम् ।
 नित्यं हसन्मुखमनोज्ञशशिरूपं श्रीमज्जयेन्द्रमनिशं शरणं प्रपद्ये ॥ ४ ॥
 जगद्गुरुभ्यां विबुधाचिताभ्यां श्री चन्द्रमौलीन्द्र जयेन्द्रकाभ्याम् ।
 श्रीकामकोटी श्वर शंकराभ्यां नमः सुविद्रक्षणदीक्षिताभ्याम् ॥ ५ ॥

इति श्रीगुरुचरणदासः हारीतः
 सांबदीक्षित, गोकर्ण

श्री गणेशाय नमः

श्री सांबदीक्षित उपाध्यायः गोकर्ण

(वेदाचार्यः, व्याकरण विद्वान्)

॥ बाङ्मुक्तम् ॥

मातरं पितरं नत्वा लक्ष्मीं दामोदरं तथा ।
 पूर्वैः सदेडितं चाग्निं गुरुं गणपतिं विभुम् ॥ १ ॥
 अग्नेर्नाभिसहस्राणां संग्रहं वेदतो मया ।
 उद्धृत्य क्रियते भक्त्या चित्रभानु प्रतुष्टये ॥ २ ॥
 अत्र प्रमाणमृगवेदे शुनः शेषो वसुश्च तौ ।
 यदाहर्तुर्मेववर्णैर्मर्ता अग्नेर्वयम् इति ॥ ३ ॥

काष्णो वसुः — मर्ता अमर्त्यस्य ते भूरिनाम मनामहे ।

विप्रासो जातवैदसः ॥ ८-११-६

आजीगर्तिः शुनः शेषः —

अग्नेर्वयं प्रथमस्यामृतानां मनामहे चारु देवस्य नाम ॥

सनो मह्या अदितये पुनर्दात् पितरं च दृशेयं मातरं च ॥

(श्रु १-२४-२)

अस्य नाम्नां सहस्रस्य ऋषिः श्री ब्रह्मणस्पतिः ।

सर्वमन्त्रप्रभुः साक्षा दग्निरेव हि देवता ॥ ४ ॥

अनुष्टुप् त्रिष्टुप् शक्यश्छन्दांसि सुमहन्ति च ।

धर्मार्थकाममोक्षार्थं विनियोगो जपादिषु ॥ ५ ॥

ध्यानं चत्वारि शृंगेति वामदेवर्षिदर्शनम् ।

आग्नेयं दैवंतं त्रिष्टुप् छन्दो जाप्ये हि युज्यते ॥ ६ ॥

ॐ चत्वारि शृंगात्रयो अस्य पादा

द्वे शीर्षे सप्तहस्तासो अस्य ।

त्रिधावत्धो वृषभो रोरवीति

महो देवो मर्त्यां आविवेश ॥ ४-५७-३

॥ अग्नि सहस्रनाम स्तोत्रम् ॥

ॐ अग्निर्वसुपति र्हीता दीदिवी रत्नधातमः ।

आध्रस्यचित्पिता जातः शीर्षतः सुक्रतुर्युवा ॥ १ ॥

भासाकेतुर्वृहत्केतुर्वृहदर्चाः कविकतुः ।

सत्यः सत्ययजो दूतो विश्ववेदा अपस्तमः ॥ २ ॥

स्वेदमे वर्धमानोर्हन्तनूकृन्मृलयत्तमः ।

क्षेमो गुहाचरन्नाभिः पृथिव्याः सप्तमानुषः ॥ ३ ॥

अद्रेः सूनूर्नराशंसो बर्हिः स्वर्णर ईळितः ।

पावको रेरिहत्क्षामा घृतपृष्ठो वनस्पतिः ॥ ४ ॥

सुजिह्वो यज्ञनीरुक्षन् सत्यमन्मा सुमद्रथः ।

समुद्रः सुत्यजो मित्रो मियेध्यो नृमणार्यमा ॥ ५ ॥

पूर्व्यश्चित्ररथः स्पर्हः सुप्रथाः सहसो यहुः ।

यज्वा विमानो रजसा रक्षोहाथर्युरग्निगुः ॥ ६ ॥

सहन्त्यो यज्ञियो धूमकेतुर्वाजोऽगिरस्तमः ।

पुरुचंद्रो वपूरेवदनिमानो विचर्षणिः ॥ ७ ॥

द्विमाता मेघिरो देवानां शन्तमो वसुः ।

चोदिष्ठो वृषभश्चारुः पुरोगाः पुष्टिवर्धनः ॥ ८ ॥

रामोघर्ता मन्द्रजिह्वः कल्याणो वसुवित्तमः ।

जामिः पूषा वावशानो व्रतपा अस्तृतोऽन्तरः ॥ ९ ॥

संमिश्रोगिरसां ज्येष्ठो गवां त्राता महिव्रतः ।

विशां दूतस्तपुर्मूर्धा स्वध्वरो देववीतमः ॥ १० ॥

प्रत्नो धनस्पृदविता तपुर्जम्भो महागयः ।

अरुषोऽतिथिरन्नसद्वा जीदक्षपतिः सहः ॥ ११ ॥

तुविष्मान्छवसासूनुः स्वधावा ज्योतिरप्सुजाः ।

अध्वराणां रथी श्रेष्ठः स्वाहुतो वातचोदितः ॥ १२ ॥

घर्णसिर्भोजनस्त्राता मधुजिह्वोमनुर्हितः ।

नमस्य ऋग्मियो जीरः प्रचेताः प्रभुरश्रितः ॥ १३ ॥

रोहिदश्वः सुप्रणीतिः स्वराङ्गृत्सः सुदीदितिः ।

दक्षो विवस्वतो दूतो बृहद्वा रयिवान् रयिः ॥ १४ ॥

अध्वराणां पतिः सम्राड्घृष्विर्दास्वान्विशां प्रियः ।

घृतस्नुरदितिः स्वर्वाञ्छुत्कर्णो नृतमो यमः ॥ १५ ॥

अंगिराः सहसः सूनुर्वसूनामरतिः क्रतुः ।

सप्तहोता केवलोऽप्यो विभावा मघवा धुनिः ॥ १६ ॥

समिधानः प्रतरणः पृक्षस्तमसि तस्थिवान् ।

वैश्वानरो दिवोमूर्धा रोदस्योररतिः प्रियः ॥ १७ ॥

यज्ञानां नाभि रत्रिः सन्तिसंधूनां जामिराहुतः ।

मातरिश्वा वसुधिति वेधाऊर्ध्वस्तवोहितः ॥ १८ ॥

अश्वीभूर्णिरिनो वामो जनीनां पतिरन्तमः ।

पायुर्मतेषु मित्रोऽर्यः श्रुष्टिः साधुरहि ऋभुः ॥ १९ ॥

भद्रोऽजुर्यो हव्यदातिश्चिकित्वान्विश्वशुक् पृणन् ।

शंसः संज्ञातरूपोऽपांगर्भस्तुविश्रवस्तमः ॥ २० ॥

गृध्नुः शूरः सुचन्द्रोश्चोऽदब्धो वेधस्तमः शिशुः ।

वाजश्रवा हर्यमाण ईशानो विश्वचर्षणिः ॥ २१ ॥

पुरुषशस्तो वाग्रचश्चोऽनवर्चाः कनिकदत् ।

हरिकेशो रथी मर्यः स्वश्चो राजन्तुविष्वणिः ॥ २२ ॥

तिग्मजम्भः सहस्राक्षस्तिग्मशोचिर्द्रुहन्तरः ।

ककुदुक्थ्यो विशां गोपा मंहिष्ठो भारतो मृगः ॥ २३ ॥

शातात्मोरुज्जयावीरश्चेकितानो धृतव्रतः ।

तनुरूक् चेतनोऽपूर्व्यो व्यध्वा चक्रिर्धियावसुः ॥ २४ ॥

श्रितः सिन्धुषु विश्वेष्वनेहा ज्येष्ठश्चनोहितः ।

अदाभ्यश्चोद ऋतुपा अमृक्तः शवसस्पतिः ॥ २५ ॥

गुहासद्वीरुधां गर्भः सुमेधाः शुष्मिणस्पतिः ।

सृष्टदानुः कवितमः श्रितानो यज्ञसाधनः ॥ २६ ॥

तुविद्युम्नोऽरुषस्तूपो विश्वविद्भ्रातुवित्तमः ।

श्रुष्टीवाञ्छेणिदन् दाता पृथुपाजाः सहस्कृतः ॥ २७ ॥

अभिश्रीः सत्यवाक् त्वेषो मात्रोः पुत्रो महिन्तमः ।

॥ घृतयोनिर्दिदृक्षेयो विश्वदेव्यो हिरण्ययः ॥ २८ ॥

अनुषत्यः कृष्णजंहाः शतनीथोऽप्रतिष्कृतः ।

इळायास्पुत्र ईळेन्यो विचेता वाघतामुशिक् ॥ २९ ॥

वीतोर्को मानुषोऽजस्रो विप्रः श्रोतोर्विया वृषः ।

हिरण्यकेश आवाधो वीळुजम्भो हरित्रतः ॥ ३० ॥

दिवः केतुर्भुवोमूर्धा सरण्यन्दुर्दमः सुरुक् ।

॥ दिव्येन शोचिषा राजन् सुदीतिरिषिरो बृहत् ॥ ३१ ॥

सुदृशीको विशां केतुः पुरुहूत उपस्थसद् ।

॥ पुरोयावा पुर्वणीकोऽनिवृतः सत्पति र्द्युमान् ॥ ३२ ॥

यज्ञस्य विद्वानव्यथ्यो दुर्वर्तुर्भूर्जयन्नपात् ।

॥ अमृतः सौभगस्येशः स्वराज्यो देवहूतमः ॥ ३३ ॥

कीलालपा वीतिहोत्रो घृतनिर्णिक् सनश्रुतः ।

॥ शुचिवर्णस्तुविग्रीवो भारती शोचिषस्पतिः ॥ ३४ ॥

सोमपृष्ठो हिरिश्मश्रु भर्द्रशोचिर्जुगुर्वणिः ।

ऋत्विक् पूर्वैभि ऋषिभिरीड्य श्वित्रश्रवस्तमः ॥ ३५ ॥

भीमस्तियानां वृषभो नूतनैरीड्य आसुरः ।
 स्तभूयमानोऽध्वराणां गोपा विश्वतिरस्मयुः ॥ ३६ ॥
 ऋतस्यगोपा जीराश्वो जोहूत्रो दम्पतिः कविः ।
 ऋतजातोद्युक्षवचा जुह्वास्योऽमीवचातनः ॥ ३७ ॥
 सोमगोपाः शुक्रशोचिर्घृताहवन आयजिः ।
 असन्दिताः सत्यधर्मा शशमानः शुशुकनिः ॥ ३८ ॥
 वातजूतो विश्वरूपस्त्वष्टा चारुतमो महान् ।
 इळा सरस्वती हर्षन्तिस्त्रो देव्यो मयो भुवः ॥ ३९ ॥
 अर्वा सुपेशसौ देव्यौ होतारौ स्वर्पतिः सुभाः ।
 देवीर्द्वारो जराबोघो हूयमानो विभावसुः ॥ ४० ॥
 सहसावान्ममृजेन्यो हिंस्रोऽमृतस्यरक्षिता ।
 द्रविणोदा भ्राजमानो धृष्णुरुर्जापतिः पिता ॥ ४१ ॥
 सदा यविष्ठो वरुणो वरेण्यो भाजयुः पृथुः ।
 वन्द्योऽध्वराणां सम्राजन्सुरोवो धीर्ऋषिः शिवः ॥ ४२ ॥
 पृथुप्रगामा विश्वायु मीढ्वान्यन्ताशुचत्सखा ।
 अनवद्यः पप्रथानस्तनमानो विभुः शयुः ॥ ४३ ॥
 श्वेत्रेयः प्रथमो द्युक्षो बृहदुक्षा सुकृत्तरः ।
 त्रयस्कृदमित्रोक्तस्य त्राता प्रीतो विदुष्टरः ॥ ४४ ॥

तिमानिको होत्रवाहो विगाहः स्वतवान्भृमिः ।
 जुजुषाणः सप्तरश्मि ऋषिकृत्तुर्वणिः शुचिः ॥ ४५ ॥
 भूरिजन्मा समनगाः प्रश स्तो विश्वतस्पृथुः ।
 वाजस्य राजाश्रुत्यस्य राजा विश्वमरा वृषा ॥ ४६ ॥
 सत्यताति र्जातवेदास्त्वाष्ट्रोऽमर्त्यो वसुश्रवाः ।
 सत्यशुष्मो भाक्कुजीकोऽध्वरश्रीः सप्रथस्तमः ॥ ४७ ॥
 पुरुषूपो बृहद्भानुर्विश्वदेवो मरुत्सखः ।
 रुशदूर्मि र्जेहमानो भृगवान् वृत्रहाक्षयः ॥ ४८ ॥
 वामस्यरातिः कृष्टीनां राजा रुद्रः शचीवसुः ।
 दक्षैः सुदक्ष इन्धानो विश्वकृष्टिर्वृहस्पतिः ॥ ४९ ॥
 अपां सघस्थो वसुविद्रण्वो भुज्म विशां पतिः ।
 सहस्रवल्शो धरुणो वह्निः शम्भुः सहन्तमः ॥ ५० ॥
 अच्छिद्रोतिश्चित्तशोचिर्हृषीवानतिथिर्विंशाम् ।
 दुर्धरीतुः सपर्येण्यो वेदिषच्चित्र आतनिः ॥ ५१ ॥
 दैव्यः केतुस्तिग्महेतिः कनीनां जार आनवः ।
 ऊर्जाहुति ऋतश्चेत्यः प्रजानन्सर्पिरासुतिः ॥ ५२ ॥
 गुहाचतश्चित्रमहा द्रुतः सूरु नितोशनः ।
 ऋत्वाचेतिष्ठ ऋतचित्रिवरूथः सहस्रजित् ॥ ५३ ॥

संहज्जूर्णिः क्षोद आयुरुषर्मुद्राजसातमः ।

नित्यः सूनुर्जन्य ऋतप्रजातो वृत्रहन्तमः ॥ ५४ ॥

वर्षिष्ठः स्पृहयद्वर्णो घृणिर्जातो यशस्तमः ।

वनेषु जायुः पुत्रसन्पिता शुक्रो दुरोणयुः ॥ ५५ ॥

आशुहेमः क्षयद्धोरो देवानां केतुरहयः ।

दुरोकशोचिः पलित सुवर्चा बहुलोऽद्भुतः ॥ ५६ ॥

राजारयीणां निषत्तो धूर्षद्रुक्षो ध्रुवो हरिः ।

धर्मो द्विजन्मा सुतुकः शुशुक्लान् जार उक्षितः ॥ ५७ ॥

नाद्यः सिष्णुर्दधिः सिंह ऊर्ध्वशोचिरनानतः ।

शेवः पितूनां स्वाद्माहावोऽप्सु सिंहश्चित्रितः ॥ ५८ ॥

गर्भोवनानां चरथां गर्भोयज्ञः पुरुवसुः ।

क्षपावान्नुपतिर्मेध्यो विश्वः श्वेतः परीवृतः ॥ ५९ ॥

स्थातां गर्भः शुक्रवर्चास्तस्थवान्परमेपदे ।

विद्वान्मर्ताश्च देवानां जन्म श्येतः शुचित्रतः ॥ ६० ॥

ऋतप्रवीतः सुब्रह्मा सविता चित्तिरप्सुषद् ।

चन्द्रः पुरस्तूर्णितमः स्पन्द्रो देवेषु जागृविः ॥ ६१ ॥

पुरण्ता सत्यतर ऋतावा देववाहनः ।

अतन्द्र इन्द्रः क्रतुविच्छोचिष्ठः शुचिदच्छितः ॥ ६२ ॥

हिरण्यकेशः सुप्रीतो वसूनां जनिताऽसुरः ।

ऋम्बासुशर्मा देवावी र्दधद्रत्नानि दाशुषे ॥ ६३ ॥

पूर्वो दधृगदिवस्पायुः पोता धीरः सहस्रसाः ।

सुमृलीको देवकामो नवजातो धनञ्जयः ॥ ६४ ॥

शश्वत्तमो नीलपृष्ठ ऋष्वो मन्द्रतमोऽग्रियः ।

स्वर्चिरंशो दारुरस्त्रिच्छितिपृष्ठो नमो वहन् ॥ ६५ ॥

पन्यांस्तरुणः सम्राट् चर्षणीनां विचक्षणः ।

स्वंगः सुवीरः कृष्णाध्वा सुप्रतूर्तिरिलो महि ॥ ६६ ॥

यविष्ठयो दक्षुषवृको वाशीमानवनो घृतम् ।

ईवानस्ता विश्ववारश्चित्रभानुरपां नपात् ॥ ६७ ॥

नृचक्षा ऊर्जयञ्छीरः सहोजा अद्भुतक्रतुः ।

बहूनामवमो भिद्युर्भानुर्मित्रमहो भगः ॥ ६८ ॥

वृश्चद्वनो रोरुचानः पृथिव्याः पतिराधृषः ।

दिवः सूनुर्दस्मवर्चा यन्तुरो दुष्टरो जयन् ॥ ६९ ॥

स्वर्विद्वण श्रीरथिरो नाकः शुभ्रोप्तुरः ससः ।

हिरिशिप्रो विश्वमिन्वो भृगूणां रातिरद्वयन् ॥ ७० ॥

सुहोता सुरणः सुद्यौर्मघातास्ववसः पुमान् ।

अश्वदावा श्रेष्ठशोचिर्यजीयान्हर्यतोऽर्णवः ॥ ७१ ॥

सुप्रतीकश्चित्रयामः स्वभिष्टिश्चक्षणीरुशन् ।
 बृहत्सूरः पृष्ठबन्धुः शचीवान्संयतः चिकित् ॥ ७२ ॥
 विशामीड्यो हिंस्यमानो वयोधा गर्विणास्तपुः ।
 वशान्न उग्रोऽद्वयावी त्रिधातुस्तरणिः स्वयुः ॥ ७३ ॥
 त्रययाग्यश्चर्षणीनां होता वीळुः प्रजापतिः ।
 गुहमानो निर्मथितः सुदानुरिषितो यजन् ॥ ७४ ॥
 मेधाकारो विप्रवीरः क्षितीनां वृषभोऽरतिः ।
 वाजिन्तमः कण्वतमो जरिता मित्रियोऽजरः ॥ ७५ ॥
 रायस्पतिः कूचिदर्थी कृष्णयामो दिविक्षयः ।
 बृहत्प्रतीकश्चेतिष्ठः पुरुक्षुः सत्वनोऽक्षितः ॥ ७६ ॥
 नित्यहोता पूतदक्षः ककुद्मान् क्रव्यवाहनः ।
 दिधिषाय्यो दिद्युतानः सुद्योत्मा दस्युहन्तमः ॥ ७७ ॥
 पुरुवारः पुरुतमो जर्हृषाणः पुरोहितः ।
 शुचिजिह्वो जर्भुराणो रेजमानस्तनूनपात् ॥ ७८ ॥
 आदितेयो देवतमो दीर्घतन्तुः पुरन्दरः ।
 दिवियोनिर्दर्शत श्रीर्जरमाणः पुरुप्रियः ॥ ७९ ॥
 ज्ञयसानः पुरुप्रैषो विश्वतूर्तिः पितुष्पिता ।
 सहसानः सञ्चिकित्वान्दैवोदासः सहोवृषः ॥ ८० ॥

शोचिष्केशो धृषद्वर्णः सुजातः पुरुचेतनः ।

॥ विश्वश्रुष्टिविश्ववार्य आयजिष्ठः सदानवः ॥ ८१ ॥

नेताक्षितीनां दैवीनां विश्वादः पुरुशोभनः ।

॥ यज्ञवन्युर्वहितमो रंसुजिह्वो गुहाहितः ॥ ८२ ॥

त्रिषधस्थो विश्वधाया होत्राविद्विष्वदर्शतः ।

चित्राधाः सूनृतावान् सद्योजातः परिष्कृतः ॥ ८३ ॥

चित्रक्षत्रो वृद्धशोचिर्वनिष्ठो ब्रह्मणस्पतिः ।

॥ बभ्रिः परंस्या उषसामिधानः सासहिः सदृक् ॥ ८४ ॥

वाजी प्रशंस्यो मधुपृक् चिकित्रो नक्ष्यः सुदृक्षोऽदृपितो वसिष्ठः ।

दिव्यो जुषाणो रघुयत् प्रयज्युः दुर्यः सुरावाः प्रयतोऽप्रमृष्यः ॥ ८५ ॥

वातोपधूतो महिना दृशेन्यः श्रीणामुदारो धरुणो रयीणा ।

दीद्यद्रुक्कान्द्रविणस्युरत्यः श्रियं वसानः प्रवपन्यजिष्ठः ॥ ८६ ॥

वस्यो विदानो दिविजाः पनिष्ठो दम्यः परिज्मा सुहवो विरूपः ।

नामिर्जनानां विषितो वपुष्यः शुक्रेभिरंगैरज आततन्वान् ॥ ८७ ॥

अध्रुग्वरूथ्यः सुदृशीकरूपो ब्रह्मा विविद्वान् चिकितु विभानुः ।

घर्णिं विघर्ता विविचिः स्वनीको यह्वः प्रकेतो वृषणश्चकानः ॥ ८८ ॥

जुष्टो मनोता प्रमति विहायाः जैन्यो हविष्कृत् पितुमाञ्छविष्ठः ।

मतिः सुपिण्यः सहसी दृशानः शुचि प्रतीको विषुणो मितद्रुः ॥ ८९ ॥

दविद्युतद्वाजपतिर्विजावा विश्वस्य नाभिः सनृजः सुवृक्तिः ।

तिग्मः सुदेसा हरितस्तमोहा जेता जनानां ततुरिवनगुः ॥ ९० ॥

प्रेष्ठो धनर्चः सुषखोधियन्धिः मन्युः पयस्वान्महिषः समानः ।

सूर्यो घृणीवान् रथयुर्धृतश्रीः भ्राता शिमीवान्भुवनस्य गर्भः ॥ ९१ ॥

सहस्रेता नृषदप्रयुच्छन् वेनो वपावान्सुषुमञ्छिशनः ।

मधुप्रतीकः स्वयशाः सहीयान् नव्यो मुहुर्गीः सुभगो रभस्वान् ॥ ९२ ॥

यज्ञस्य केतुः सुमनस्यमानो देवः श्रवस्यो वयुनानि विद्वान् ।

दिवस्पृथिव्योररति हविर्वाट् विष्णू रथः सुष्टुत ऋज्जसानः ॥ ९३ ॥

विश्वस्य केतु इच्यवनः सहस्यो हिरण्यरूपः प्रमहो सुजंमः ।

रुशद्वसानः कृपनील ऋधन् कृत्व्यो घृतान्नः पुरुषप्रतीकः ॥ ९४ ॥

सहस्रमुष्कः सुशमी त्रिमूर्धा मन्द्रः सहस्वानिषयन्तरुजः ।

तृषुच्युत श्वन्द्ररथो भुरण्युर्धासिः सुवेदः समिधा समिद्धः ॥ ९५ ॥

हिरण्यवर्णः शमिता सुदत्रो यज्ञस्य नेता सुधितः सुशोकः ।

कविप्रशस्तः प्रथमोऽमृतानाम् सहस्रशृङ्गो रयिविद्रयीणाम् ॥ ९६ ॥

ब्रध्नो हृदिस्पृक् प्रदिवो दिविस्पृग्विभ्वा सुबन्धुः सुयजो जरद्विट् ।

अपाकचक्षा पधुहस्त्य इद्धो धर्मस्त्रिपस्त्यो द्रविणाः प्रतिय्यः ॥ ९७ ॥

पुरुष्टुतः कृष्णपविः सुशिप्रः पिशंगरूपः पुरुनिष्ठ एकः ।

हिरण्यदन्तः सुमखः सुहव्यो दस्मस्तपिष्ठः सुसमिद्ध इर्यः ॥ ९८ ॥

सुद्युत् सुयज्ञः सुमनाः सुरत्न सुश्रीः सुसंसत् सुरथः सुसन्दक् ।
 तन्वासुजातो वसुभिः सुजातः सुदक् सुदेवः सुभरः सुबर्हिः ॥ ९९ ॥
 ऊर्जोनपाद्रयिपतिः सुविदत्र आपि रक्तोजिरो गृहपतिः पुरुवारपुष्टिः ।
 विद्युद्रथः सुसनिता चतुरक्ष इष्टि दीधान इन्दुरुक्कृद् घृतकेश आशुः ॥
 ॥ इत्यग्निसहस्रनाम स्तोत्रम् ॥

॥ अन्तिमा वाक् ॥

नाम्नां सहस्रजापेन प्रीतः श्री हव्यवाहनः ।

चतुर्णां पुरुषार्थानां दाताभवतु मे प्रभुः ॥ १ ॥

नात्रनाम्नां पौनरुक्त्यं न चकारादि पूरणम् ।

श्लोकानां शतकेनैव सहस्रं ग्रथितं मया ॥ २ ॥

श्लोकाश्चतुरशीतिस्युरादितस्ता अनुष्टुभः ।

ततः पञ्चदशत्रिष्टुबिन्द्रवज्रोपजातिभिः ॥ ३ ॥

एकान्त्या शक्करी-साहि वसन्ततिलका मता ।

सार्धैकादशकैः श्लोकैर्नाम्नामष्टोत्तरं शतम् ॥ ४ ॥

संगृहीतानि वेदाब्धेरग्रेरेव महीयसः ।

ओंकारमादौ नामानि चतुर्थ्यतानि तत्ततः ॥ ५ ॥

नमोन्तानि प्रयोज्यानि विनियोगे मनीषिभिः ।

बैदिकत्वाच्च सर्वेषां नाम्नामन्ते प्रदर्शितम् ॥ ६ ॥

सौकर्याय हि सर्वेषां चतुर्थ्ये तं मुदे मया ।

नाम्नां विशेषज्ञानार्थं मन्त्रां कश्च प्रदर्शितः ॥

इति श्री गोकर्णाभिजनस्य दीक्षितदामोदरसूनोः,

सांबदीक्षितस्य कृतौ अग्निसहस्रनाम स्तोत्रम्

॥ संपूर्णणम् ॥

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

॥ अथाग्नेरष्टोत्तर शतनामस्तोत्रम् ॥

ॐ अजोऽजरोऽजिरोऽजुर्योऽ तंद्रोऽग्निरद्भुतकतुः ।

अंकूयन्नंगिरा अर्वन्नञ्जानः सप्तहोतृभिः ॥ १ ॥

आशृण्वन्नाशुहेमोऽप्य आसन्नसुर आहुतः ।

आदित्य आपिराबाध आकूतिराष्टृणीवसुः ॥ २ ॥

इधान इद्ध इन्धानो दधत्सहस्त्रिणीरिषः ।

ईडय ईळैन्यईशान इषयन्निळ ईळितः ॥ ३ ॥

उक्थ्य उंसन्नुक्षमाण उक्षान्नो दिवमुत्पतन् ।

उर्जः पुत्र उर्जसन ऊर्ध्व ऊर्जोनपादुशन् ॥ ४ ॥

ऋजूयमानः पृथिवीमुतद्यामुत ऋत्विग्यः ।

ऋत मवीत ऋतचिहतावानृन्ध ऋग्मियः ॥ ५ ॥

ऋषूणां पुत्र ऋषिकृतावृद्धतुपा ऋभुः ।

ऋषीणां पुत्र ऋषभ ऋभ्व ऋतुपति ऋषिः ॥ ६ ॥

ओषधीनां गर्भ एक ओजिष्ठ श्वर्षणीसदाम् ।

ककुत् ककुद्मान् क्रतुवित् कृष्णयामः कनिकुदत् ॥ ७ ॥

कण्वतमः कण्वसखः केवलः कृष्णवर्तनिः ।

कपिः कविः कवितमः कविशस्तः कविक्रतुः ॥ ८ ॥

कवि प्रशस्तः कृष्णाध्वा क्रव्यादः क्रव्यवाहनः ।

क्षत्राणि धारयन् क्षत्रः क्षपावान् क्षत्रभृत् क्षयः ॥ ९ ॥

गणश्रीश्चरथां गर्भोऽपां गर्भो गातुवित्तमः ।

बह्वीनामपसांगर्भस्थातां गर्भो गुहाहितः ॥ १० ॥

गृत्सो गृहपति गृध्नुर्गोपाघोरश्चनोहितः ।

जातवेदास्तपुर्मूर्धा दीर्घतन्तु धृतव्रतः ॥ ११ ॥

बृहद्भानुर्मधुवचा यज्ञो रण्वो वनस्पतिः ।

देवानामवमस्यामे नमिनामष्टोत्तरं शतम् ॥ १२ ॥

॥ इत्यग्न्यष्टोत्तर शतनाम स्तोत्रम् संपूर्णम् ॥

॥ १ ॥

।

॥ २ ॥

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

॥ अथ अग्निसहस्रनामावलिः ॥

१	ॐ अग्नये	नमः	१-१-१	१३	ॐ कविकृतवे	नमः	१-१-२
२	वसुपतये	"	२-१-१-१	१४	सत्याय	"	१-१-५
३	होत्रे	"	१-१-१	१५	सत्ययजाय	"	६-१-६-४५
४	दीदिवये	"	१-१-४	१६	दूताय	"	१-२-१-१
५	रत्नधातमाय	"	१-१-१-१	१७	विश्ववेदसे	"	१-१-२-१
६	आध्रस्यचिरिपित्रे	"	१-३-१-१-४	१८	अपस्तमाय	"	१०-१-१५-२
७	शीर्षितो जाताय	"	१०-८-१-६	१९	स्वेदसे वर्धमानाय	"	१-१-९
८	सुक्रतवे	"	१-१-२-८	२०	अर्हते	"	१-१-४-१
९	यूने	"	१-१-२-६	२१	तनुकृते	"	१-३-१-१
१०	भासाकेतवे	"	१०-२०-३	२२	मृळग्रतमाय	"	१-९-४-१४
११	बृहत्केतवे	"	५-८-२	२३	क्षेमाय	"	१०-२०-६
१२	बृहदर्वसे	"	५-२-५-७	२४	गुहाचरते	"	३-१-९

२५	ॐ पृथिव्यानामये	नमः	१-५९-२	३९	ॐ सत्यमन्मने	नमः	१-७३-२
२६	सप्त गानुषाय	"	८-३९-८	४०	" सुमद्रथाम	"	८-५६-५
२७	अद्रेः सूनवे	"	१०-२०-७	४१	" समुद्राय	"	४-७८-१
२८	नराशंसाय	"	१-१३-३	४२	" सुत्यजाय	"	८-६०-१६
२९	बर्हिषे	"	१-१३-५	४३	" मित्राय	"	३-५-३
३०	स्वर्णराय	"	६-१५-४	४४	" मित्रेध्याय	"	१-२८-१
३१	ईळिताय	"	१-१३९-७	४५	" नृमणे	"	१०-४५-१
३२	पावकाय	"	१-२२-१०	४६	" अर्थगणे	"	५-३-२
३३	क्षामारेरिहते	"	१०-४५-४	४७	" पूर्व्याय	"	१-२६-५
३४	घृतपृष्ठाया	"	५-४-३	४८	" चित्रस्थाय	"	१०-१-५
३५	वनस्पतये	"	१-१३-११	४९	" स्पाह्याय	"	४-१-१२
३६	सुचिह्वाय	"	१-१०-४	५०	" सुप्रयसे	"	२-२-१
३७	यज्ञन्ये	"	१-१५-१२	५१	" सहसोयह्वे	"	१-२६-१०
३८	उक्षते	"	१-१२२-४	५२	" यज्वने	"	३-१४-१

५३	ॐ	रजसाविमानाय	नमः	३-२६-७	६७	ॐ	द्विमात्रे	नमः	१-३११-२
५४	"	रक्षोघ्ने	"	४-४-१	६८	"	मेघिराय	"	१-३११-२
५५	"	अर्थधे	"	७-१-१	६९	"	देवानां देवाय	"	१-३११-१
५६	"	अग्निगवे	"	३-२१-४	७०	"	शन्तमाय	"	१-१२८-७
५७	"	सहन्त्याय	"	१-२७-८	७१	"	वसवे	"	१-३११-३
५८	"	यज्ञियाय	"	३-१-२१	७२	"	चोदिषाय	"	८-१०२-३
५९	"	धूमकेतवे	"	१-२७-११	७३	"	वृषमाय	"	१-३११-५
६०	"	वाजाय	"	२-१-१२	७४	"	चारवे	"	१-९४-१३
६१	"	अंगिस्तमाय	"	१-३१-२	७५	"	पुरोगे	"	१०-१२४९
६२	"	पुरुचन्द्राय	"	१-२७-११	७६	"	पुष्टिवर्धनाय	"	१-३११-५
६३	"	वपुषे	"	१-१४१-२	७७	"	रायो धर्त्रे	"	५-१५-१
६४	"	रेवते	"	३-२३-२	७८	"	मन्द्रजिह्वाय	"	४-१११-५
६५	"	अनिमानाय	"	१-२७-११	७९	"	कर्याणाय	"	१-३११-९
६६	"	विचर्षणये	"	१-३११-६	८०	"	वसुवित्तमाय	"	१-४५-७

८१	ॐ जामये	नमः	१-१५-४	९५ ॐ प्रत्नाय	नमः	३-९-८
८२	ॐ पूष्णे	"	२-१-६	९६ " धनस्पृते	"	१-३६-१०
८३	ॐ वावशानाय	"	१०-५-५	९७ " अवित्रे	"	३-१९-५
८४	ॐ व्रतये	"	१-३१-१०	९८ " तपुर्जभाय	"	१-५८-५
८५	ॐ अस्तुताय	"	६-१६-२०	९९ " महागयाय	"	१-६६-२०
८६	ॐ अन्नराय	"	१०-५३-१	१०० " अरुषाय	"	३-७-६
८७	ॐ सम्मिश्राय	"	१०-६-४	१०१ " अतिथये	"	१-४४-४
८८	ॐ अंगिरसां ज्येष्ठाय	"	१-१२७-२	१०२ " अस्यन्नसद्वने	"	६-४-४
८९	ॐ गवां त्रात्रे	"	१-३९-१२	१०३ " दक्षपतये	"	१-१५-६
९०	ॐ महिन्नताय	"	१-४५-३	१०४ " सहसे	"	१-३६-१८
९१	ॐ विशांढूताय	"	१-३६-५	१०५ " तुविष्मते	"	४-५-३
९२	ॐ तपुर्मन्त्रे	"	७-३-१	१०६ " शवसः सूनवे	"	१-२७-२
९३	ॐ स्वध्वराय	"	१-१२७-१	१०७ " स्वधात्रे	"	१-१४४-७
९४	ॐ देववीतमाय	"	१-३६-९	१०८ " ज्योतिषे	"	४-१०-३

१०९	ॐ अप्सुजे	नमः	८-४३-२८	१२३	ॐ प्रमर्षे	नमः	८-४३-२१
११०	अध्वराणां स्थये	"	१-४४-२	१२४	अश्रिताय	"	४-७-६
१११	श्रेष्ठाय	"	१-४४-४	१२५	रोहिदध्याय	"	४-१-८
११२	स्वाहुताय	"	१-४४-४	१२६	सुप्रणीतये	"	१-७३-९
११३	वातचोदिताय	"	१-५८-५	१२७	स्वराजे	"	१-३६-७
११४	घर्णस्ये	"	५-८-४	१२८	गृत्साय	"	३-१-२
११५	भोजनाय	"	१-४४-५	१२९	सुदीदितये	"	३-९-१
११६	त्रात्रे	"	१-४४-५	१३०	दक्षाय	"	३-१४-७
११७	मधुजिह्वाय	"	१-४४-६	१३१	विवस्वतो दूताय	"	४-७-४
११८	मनुर्हिताय	"	८-१९-२१	१३२	बृहद्भाससे	"	१-४५-८
११९	नमस्याय	"	१-७२-५	१३३	रयिवते	"	६-५-७
१२०	ऋग्मियाय	"	८-२३-३	१३४	रयये	"	२-१-१२
१२१	जीराय	"	१-४४-४	१३५	अध्वराणां पत्ये	"	१-४४-९
१२२	प्रचेतसे	"	१-४४-११	१३६	सम्राजे	"	८-१९-३२

१३७	ॐ धृष्ये	नमः	४-२-१३	१५१	ॐ केवलाय	नमः	१-९३-१०
१३८	दास्वते	"	१-१२७-१	१५२	" अप्यास	"	१-१४५-५
१३९	विशां प्रियाय	"	७-१-९	१५३	" विमाझे	"	१-५८-९
१४०	घृतस्नवे	"	७-२६-२	१५४	" मधोने	"	१-५८-९
१४१	अदितये	"	१-९४-१५	१५५	" धुनये	"	१-७९-१
१४२	स्वर्वते	"	१-५९-४	१५६	" समिधानाय	"	१-१४३-२
१४३	श्रुत्कर्णाय	"	१-४४-१३	१५७	" प्रतरणाय	"	२-१-१२
१४४	नृतमाय	"	१-७७-४	१५८	" पृक्षाय	"	१-१४१-२
१४५	यमाय	"	१-६६-८	१५९	" तमसि तस्थुवे	"	७-९-७
१४६	अंगिरसे	"	१-३१-१७	१६०	" वैश्वानराय	"	१-७९-१
१४७	सहसः सूनवे	"	१-५८-८	१६१	" दिवो मूर्ध्ने	"	८-४४-१६
१४८	वसूनामरतये	"	१०-५८-१	१६२	" रोदस्योररतये	"	१-७९-२
१४९	कतवे	"	१-६७-२	१६३	" पित्राय	"	१-२६-७
१५०	सप्तहोत्रे	"	३-२९-१४	१६४	" यज्ञानां नामये	"	६-७-२

१६५	ॐ अत्रये	नमः	२-८-५	१७९	ॐ जनीनां पत्ये	नमः	१-६६-८
१६६	॥ सते	॥	८-४३-१४	१८०	॥ अंतमाय	॥	५-२४-१
१६७	॥ सिंधूनां जामये	॥	१-६७-७	१८१	॥ पायवे	॥	६-१५-८
१६८	॥ आहुताय	॥	२-८-२	१८२	॥ मर्तेषु मित्राय	॥	१६७-१
१६९	॥ मातरिश्वने	॥	३२६-२	१८३	॥ अर्याय	॥	४-१-७
१७०	॥ वसुधितये	॥	१-१२८-८	१८४	॥ श्रुष्टये	॥	१-६७-१
१७१	॥ वेधसे	॥	१-६५-१०	१८५	॥ साधवे	॥	१-६७-२
१७२	॥ ऊर्ध्वाय	॥	१०-७०-१	१८६	॥ अहये	॥	१-७९-१
१७३	॥ तवसे	॥	३-१-२	१८७	॥ ऋभवे	॥	३५-६
१७४	॥ हिताय	॥	१-१२८-७	१८८	॥ भद्राय	॥	१-६७-२
१७५	॥ अश्विने	॥	७-१-१२	१८९	॥ अजुर्ग्याय	॥	१-६७-१
१७६	॥ मूर्णये	॥	१-६६-२	१९०	॥ हव्यदातये	॥	३-२-८
१७७	॥ इनाय	॥	१०-३-१	१९१	॥ चिकित्वते	॥	१-६८-६
१७८	॥ वामाय	॥	१०-१२२-१	१९२	॥ विश्वशुचि	॥	७-१३-१

१९३	ॐ	पुणते	नमः	१०-१२२-४	२०७	ॐ	ईशानाय	नमः	७-१५-१
१९४	"	शंसाय	"	४-६-११	२०८	"	विधचर्षणये	"	१-२७-९
१९५	"	संज्ञातरूपाय	"	१-६९-१	२०९	"	पुरुप्रशस्ताय	"	१-७३-२
१९६	"	अपां गर्भाय	"	७-९-३	२१०	"	वाध्यधाय	"	१० ६९-१२
१९७	"	तुविश्रवस्नमाय	"	३-११-६	२११	"	अनूतवर्चसे	"	१०-१४६-२
१९८	"	गुह्ये	"	१-७०-११	२१२	"	कनिकदत्ते	"	१-१२८-३
१९९	"	सूराय	"	१-७०-४	२१३	"	हरिकेशाय	"	३-२-१३
२००	"	सुचन्द्राय	"	१-७४-६	२१४	"	रथिने	"	३-२-८
२०१	"	अध्याय	"	१०-१८८-१	२१५	"	मर्याय	"	१-७७-३
२०२	"	अदब्धाय	"	१-७६-२	२१६	"	स्वधाय	"	४-२-४
२०३	"	वेधस्तमाय	"	१-७५-२	२१७	"	राजते	"	१-१-८
२०४	"	शिशवे	"	१०-१-२	२१८	"	तुविष्वणये	"	१ ५८-४
२०५	"	वाजश्रवसे	"	३-२६-५	२१९	"	तिगमंभाय	"	१-७९-६
२०६	"	हर्यमाणाय	"	३-६-४	२२०	"	सहस्त्राक्षाय	"	१-७९-१२

२२१	ॐ तिग्मशोचिषे	नमः	१-२९-१०	२३५	ॐ चेतनाय	नमः	२-५-१
२२२	" दुहंताराय	"	१-१२७-३	२३६	" अपूर्वार्णाय	"	३-१३-५
२२३	" ककुदे	"	८-४४-२	२३७	" तयध्वने	"	१-१४१-७
२२४	" उक्थ्यार्थि	"	१-७९-१२	२३८	" चक्रये	"	३-१६-४
२२५	" विशां गोपे	"	१-९४-५	२३९	" धियावसवे	"	१-५८-९
२२६	" मंहिष्ठाय	"	८-१०३-८	२४०	" विश्वेषुसिन्धुषु-		
२२७	" भारताय	"	२-७-१		" श्रिताय	"	८-३९-८
२२८	" मृगाय	"	१-१४५-५	२४१	" अनेहसे	"	३-९-१
२२९	" शतात्मने	"	१-१४९-३	२४२	" ज्येष्ठाय	"	८-७४-४
२३०	" उरुज्यसे	"	७-८-६	२४३	" चनोहिताय	"	३-११-२
२३१	" वीराय	"	८-२३-१४	२४४	" अदाभ्याय	"	१-३१-१०
२३२	" चेकितानाय	"	३-२१-७	२४५	" चोदाय	"	१-१४३-६
२३३	" धृतव्रताय	"	८-६४-२५	२४६	" ऋतुपे	"	३-२०-४
२३४	" तनून्वे	"	२-१-९	२४७	" अमृताय	"	३-११-६

२४८	ॐ शवसस्पत्ये	नमः	१-१४५-१	२६२	ॐ श्रोणिदते	नमः	१०-२०-३
२४९	" गुहासते	"	१-१४१-३	२६३	" दात्रे	"	३-१३-३
२५०	" वीरुधां गर्भाय	"	२-१-१४	२६४	" पृथुपाजसे	"	३-५-१
२५१	" सुमेधसे	"	३-१५-५	२६५	" सहस्कृताय	"	१-४५-९
२५२	" शुष्मिणस्पत्ये	"	१-१४५-१	२६६	" अभिश्रिये	"	१-९८-१
२५३	" सप्तदानुवे	"	१-९६-३	२६७	" सत्यवांचे	"	७-२-३
२५४	" कवितमाय	"	३-१४-१	२६८	" त्वेणाय	"	१-६६-६
२५५	" स्थितानाय	"	६-६-२	२६९	" मान्नोः पुत्राय	"	३-२-२
२५६	" यज्ञसाधनाय	"	१-१४५-३	२७०	" महितमाय	"	१०-११५-६
२५७	" तुविद्युन्माय	"	३-१६-३	२७१	" धृतयोनये	"	७-८-६
२५८	" अरुषस्तूपाय	"	६-२९-३	२७२	" दिदृक्षेयाय	"	३-१-१२
२५९	" विश्वविदे	"	३-२९-७	२७३	" विश्वदेव्याय	"	१-१४८-१
२६०	" गातुवित्तमाय	"	८-१०३-१	२७४	" हिरण्ययाय	"	४-५८-५
२६१	" श्रुष्टीवते	"	३-२७-२	२७५	" अनुषत्याय	"	३-२६-१

२७६	ॐ कृष्णजं हये	नमः-	१-१४१-७	२९०	ॐ वृषाय	नमः	३-२७-१४
२७७	" शतनीथाय	"	१०-६९-७	२९१	" आयो युवानाय	"	४-१-११
२७८	" अप्रतिकृत्य	"	३-२-१४	२९२	" आबाधाय	"	८-२३-३
२७९	" इळायास्तुत्राय	"	३-२९-३	२९३	" वीहुजंभाय	"	३-८९-१३
२८०	" ईषेन्याय	"	१-६९-५	२९४	" हरित्राय	"	३-३-५
२८१	" विचितसे	"	२-१०-१	२९५	" दिवः केतवे	"	३-२-१४
२८२	" वाघतामुशिजे	"	३-३-८	२९६	" सुवोमूर्ध्ने	"	१०-८८-६
२८३	" वीताय	"	४-७-६	२९७	" सरण्यते	"	३-१-१९
२८४	" अर्काय	"	३-१६-७	२९८	" दुर्दभाय (दूकभाय)	"	४-९-२
२८५	" मानुषाय	"	१-४४-१०	२९९	" सुरुचे	"	१-१२२-१
२८६	" अजन्नाय	"	१७-६-२	३००	" दिव्येनशोचिषा-		
२८७	" विप्राय	"	१-१२७-१		राजते	"	३-२-४
२८८	" श्रोत्रे	"	३-२६-२	३०१	" सुदीतये	"	३-२७-१०
२८९	" उर्विये	"	२-३५-८	३०२	" इषिराय	"	३-२-१४

३०३	ॐ बृहते	नमः	१-४५-८	३१७	ॐ अपदे	नमः	४-१-५
३०४	सुदृशीकाय	"	५-४-२	३१८	" अमृताय	"	१-२६-९
३०५	विशंकिर्त्तवे	"	१०-१५६-५	३१९	" सौभगस्येशाय	"	३-१६-१
३०६	पुरुहूताय	"	१-४४-७	३२०	" स्वराज्याय	"	२-८-६
३०७	उपस्थसदे	"	१०-१५६-५	३२१	" देवहूतमाय	"	३-१३-६
३०८	पुरोयात्रे	"	८-८४-८	३२२	" कीलालये	"	१०-११-१४
३०९	पुर्वणीकाय	"	६-१०-२	३२३	" वीतिहोत्राय	"	३-२४-२
३१०	अनिवृताय	"	३-२९-६	३२४	" घृतनिर्णिजे	"	३-२७-५
३११	सत्पतये	"	२-१-४	३२५	" सनश्रुताय	"	३-११-४
३१२	द्युमते	"	२-९-६	३२६	" शुचिवर्णाय	"	७-२-३
३१३	यज्ञस्य विदुषे	"	१०-५३-१	३२७	" तुविग्रीवाय	"	५-२-१२
३१४	अव्यध्याय	"	२-३५-५	३२८	" भारत्यै	"	१-१४२-९
३१५	दुर्वर्त्तवे	"	६-६-५	३२९	" शोचिषस्पत्ये	"	५-६-५
३१६	मूर्जयते	"	१०-४६-५	३३०	" सोमपृष्ठाय	"	८-४३-११

२२१	ॐ तिग्मशोचिवे	नमः	१-२९-१०	२३५	ॐ चेतनाय	नमः	२-५-१
२२२	” दुहन्तराय	”	१-१२७-३	२३६	” अपूर्वार्णाय	”	३-१३-५
२२३	” ककुदे	”	८-४४-२	२३७	” द्यध्वने	”	१-१४१-७
२२४	” उक्थ्याय	”	१-७९-१२	२३८	” चक्रये	”	३-१६-४
२२५	” विशां गोपे	”	१-९४-५	२३९	” धियावसवे	”	१-५८-९
२२६	” महिषाय	”	८-१०३-८	२४०	” विश्वेषुसिन्धुषु-		
२२७	” भारताय	”	२-७-१		” श्रिताय	”	८-३९-८
२२८	” मृगाय	”	१-१४५-५	२४१	” अनेहसे	”	३-९-१
२२९	” शतात्मने	”	१-१४९-३	२४२	” ज्येष्ठाय	”	८-७४-४
२३०	” उरुत्रयसे	”	७-८-६	२४३	” चनोहिताय	”	३-११-२
२३१	” वीराय	”	८-२३-१४	२४४	” अदाभ्याय	”	१-३१-१०
२३२	” चकितानाय	”	३-२१-७	२४५	” चोदाय	”	१-१४३-६
२३३	” धृतव्राताय	”	८-६४-२५	२४६	” ऋतुपे	”	३-२०-४
२३४	” तनून्वे	”	२-१-९	२४७	” अमृत्ताय	”	३-११-६

२४८	ॐ शवसस्पत्ये	नमः	१-१४५-१	२६२	ॐ श्रोणिदत्ते	नमः	१०-२०-३
२४९	" गुहासते	"	१-१४१-३	२६३	" दात्रे	"	३-१३-३
२५०	" वीरुघां गर्भाय	"	२-१-१४	२६४	" पृथुपाजसे	"	३-५-१
२५१	" सुमेधसे	"	३-१५-५	२६५	" सहस्कृताय	"	१-४५-९
२५२	" शुष्मिणस्पत्ये	"	१-१४५-१	२६६	" अभिश्रिये	"	१-९८-१
२५३	" सप्तदानुवे	"	१-९६-३	२६७	" सत्यवाचे	"	७-२-३
२५४	" कवित्ताय	"	३-१४-१	२६८	" त्वेणाय	"	१-६६-६
२५५	" स्थितानाय	"	६-६-२	२६९	" मात्रोः पुत्राय	"	३-२-२
२५६	" यज्ञसाधनाय	"	१-१४५-३	२७०	" महित्ताय	"	१०-११५-६
२५७	" तुविद्युन्नाय	"	३-१६-३	२७१	" घृतयोनये	"	७-८-६
२५८	" अरुषस्तूपाय	"	६-२९-३	२७२	" दिदृक्षेयाय	"	३-१-१२
२५९	" विध्विदे	"	३-२९-७	२७३	" विश्वदेव्याय	"	१-१४८-१
२६०	" गातुविज्जमाय	"	८-१०३-१	२७४	" हिरण्ययाय	"	४-५८-५
२६१	" श्रुष्टीवते	"	३-२७-२	२७५	" अनुषत्ताय	"	३-२६-१

२७६	ॐ कृष्णजं हये	नमः	१-१४१-७	२९०	ॐ वृषाय	नमः	३-२७-१४
२७७	" शतनीथाय	"	१०-६९-७	२९१	" आयो युवानाय	"	४-१-११
२७८	" अप्रतिकुताय	"	३-२-१४	२९२	" आवाधाय	"	८-२३-३
२७९	" इलायास्पुत्राय	"	३-२९-३	२९३	" वीहुजंभाय	"	३-८९-१३
२८०	" ईषेन्याय	"	१-६९-५	२९४	" हरित्रताय	"	३-३-५
२८१	" विचेतसे	"	२-१०-१	२९५	" दिवः केतवे	"	३-२-१४
२८२	" वाघतामुशिजे	"	३-३-८	२९६	" भुवोमूर्धे	"	१०-८८-६
२८३	" वीताय	"	४-७-६	२९७	" सरण्यते	"	३-१-१९
२८४	" अर्काय	"	३-१६-७	२९८	" दुर्दभाय (दूकभाय),	"	४-९-२
२८५	" मानुषाय	"	१-४४-१०	२९९	" सुरुचे	"	१-१२२-१
२८६	" अजसाय	"	१७-६-२	३००	" दिव्येनशोचिषा-	"	
२८७	" विप्राय	"	१-१२७-१		" राजते	"	३-२-४
२८८	" श्रोत्रे	"	३-२६-२	३०१	" सुदीतये	"	३-२७-१०
२८९	" उर्विये	"	२-३५-८	३०२	" इषिराय	"	३-२-१४

३०३	ॐ बृहते	नमः	१-४५-८	३१७	ॐ अपदे	नमः	४-१-५
३०४	सुदृशीकाय	"	५-४-२	३१८	अमृताय	"	१-२६-९
३०५	विशंकिन्वे	"	१०-१५६-५	३१९	सौभगस्येशाय	"	३-१६-१
३०६	पुरुहताय	"	१-४४-७	३२०	स्वराज्याय	"	२-८-६
३०७	उपस्थसदे	"	१०-१५६-५	३२१	देवहूतमाय	"	३-१३-६
३०८	पुरोयोन्ने	"	८-८४-८	३२२	कीलालपे	"	१०-११-१४
३०९	पूर्वणीकाय	"	६-१०-२	३२३	वीतिहोत्राय	"	३-२४-२
३१०	अनिवृताय	"	३-२९-६	३२४	घृतनिर्णिजे	"	३-२७-५
३११	सत्पतये	"	२-१-४	३२५	सनश्रुताय	"	३-११-४
३१२	ह्रुमते	"	२-९-६	३२६	शुचिवर्णाय	"	७-२-३
३१३	यज्ञस्य विदुषे	"	१०-५३-१	३२७	तुविगीवाय	"	५-२-१२
३१४	अव्यथ्याय	"	२-३५-५	३२८	भारतये	"	१-१४२-९
३१५	दुर्वर्तवे	"	६-६-५	३२९	शोचिषस्यते	"	५-६-५
३१६	मूर्जयते	"	१०-४६-५	३३०	सोमपृष्ठाय	"	८-४३-११

३३१	ॐ हिरिश्रवे	नमः	५-७-७	३४४	ॐ अस्मयवे	नमः	६-४८-२
३३२	" भद्रशोचिषे	"	५-४-७	३४५	" ऋतस्यगोपे	"	१०-११८७
३३३	" जुगुर्वण्ये	"	१-१४२-८	३४६	" जीराध्याय	"	१-१४१-१२
३३४	" ऋत्विजे	"	१-१-१	३४७	" जोहूत्राय	"	२-१०-१
३३५	" पूर्वैर्मिर्ऋषि-	"		३४८	" दंपतये	"	१-१२७-८
	भिरिड्याय	"	१-१-२	३४९	" कवये	"	१-१२-६
३३६	" चित्रश्रवस्तमाय	"	१-१-५	३५०	" ऋतजाताय	"	१-३६-१९
३३७	" सीमाय	"	१-७०-४	३५१	" वृक्षवचसे	"	६-१५-४
३३८	" स्तियानां वृषमाय	"	७-५-२	३५२	" जुह्वास्याय	"	१-१२-६
३३९	" रत्नैरीड्याय	"	१-१-२	३५३	" अमीवचातनाय	"	१-१२-७
३४०	" आमुनाय	"	३-२९-११	३५४	" सोमगोपे	"	१०-४५-५
३४१	" मन्दूकानाय	"	३-७-४	३५५	" सुकशोचिषे	"	२-२-३
३४२	" अद्यगर्भा गोपे	"	१-१-८	३५६	" घृताहवनाय	"	१-१२-५
३४३	" शिवाय	"	१-२२-२	३५७	" आयजये	"	८-२३-१

३५८	ॐ असन्दिताय	नमः	४-४-२	३७२	ॐ अर्वते	नमः	६-१२-६
३५९	सत्यधर्मणे	"	१-१२-७	३७३	सुपेशोभ्यां	"	१-१३-७
३६०	शशमानाय	"	१०-१४२-६	३७४	देवीभ्यां होतृभ्यां	"	१-१३-८
३६१	शुशुकनये	"	८-२३-५	३७५	स्वर्पतये	"	८-४४-१८
३६२	वातजूताय	"	१-५८-४	३७६	सुभासे	"	८-२३-२०
३६३	विश्वरूपाय	"	१-१३-१०	३७७	देवीभ्यो द्वाभ्यो	"	१-१३-६
३६४	त्वष्ट्रे	"	२-१-५	३७८	जराबोधाय	"	१-२७-१०
३६५	चारुतमाय	"	५-१-९	३७९	ह्यमानाय	"	१०-१२२-५
३६६	महते	"	१-२७-११	३८०	विभावसवे	"	१-४४-१०
३६७	इळा्यै	"	१-१४२-१	३८१	सहसावते	"	१-१८९-५
३६८	सरस्वत्यै	"	२-१-११	३८२	मर्मजेन्याय	"	२-१०-१
३६९	हर्षते	"	१-१२७-६	३८३	हिंसाय	"	१०-८७-३
३७०	तिसृभ्यो देवीभ्यो	"	१-१३-९	३८४	अमृतस्य रक्षित्रे	"	६-७-७
३७१	मयोभूभ्यो	"	१-१३-९	३८५	द्रविणोदसे	"	२-१-७

३८६	ॐ आजमानाय	नमः	९-५-१०	३९९	ॐ ऋषये	नमः	३-२१-३
३८७	" धृष्णवे	"	३-१६-२२	४००	" शिवाय	"	१-३१-१
३८८	" उर्जा पत्ये	"	१-२६-१	४०१	" पृथुप्रगाप्ते	"	१-२७-२
३८९	" पित्रे	"	१-३१-१०	४०२	" विश्वायवे	"	१-२७-३
३९०	" सदायविष्टाय	"	१-२६-२	४०३	" मीढुवे	"	१-२७-२
३९१	" वरुणाय	"	१-२-४	४०४	" यन्त्रे	"	१०-४०-१
३९२	" वरेण्याय	"	१-२६-२	४०५	" शुचते	"	६-३-३
३९३	" भाजयवे	"	२-१-४	४०६	" सख्ये	"	१-३१-१
३९४	" पृथवे	"	२-१०-४	४०७	" अनवद्याय	"	१-३१-९
३९५	" वन्द्याय	"	१-३१-२	४०८	" पयथानाय	"	५-५-४
३९६	" अध्वराणां	"		४०९	" स्तवमानाय	"	१-१४७-५
	सम्राजते	"	१-२७-१	४१०	" विभवे	"	१-३१-२
३९७	" सुरेवाय	"	१-२७-२	४११	" शयवे	"	१-३१-२
३९८	" धिये	"	१-९५-८	४१२	" श्वेवाय	"	५-१७-३

४१३	ॐ प्रथमाय	नमः	१-३१-२	४२७	ॐ जुजुषाणाय	नमः	१०-१७०-२
४१४	" बुधाय	"	२-२-१	४२८	" सप्तरश्मये	"	१-१४०-१
४१५	" बृहदुक्षणे	"	१०-६९-७	४२९	" ऋषिकृते	"	१-३१-१६
४१६	" सुकृत्तराय	"	१-३१-४	४३०	" तुर्वण्ये	"	१-१२८-३
४१७	" वयस्कृते	"	१०-७-७	४३१	" शुच्ये	"	१-३१-१७
४१८	" अग्निदे	"	२-१-२	४३२	" मूरिजन्मने	"	१०-५-१
४१९	" लोकस्य त्रात्रे	"	१-३१-१२	४३३	" समनो	"	७-८-४
४२०	" प्रीताय	"	१-६६-४	४३४	" प्रशस्ताय	"	१-३६-९
४२१	" विदुष्टाय	"	४-७-८	४३५	" विश्वतस्पृथवे	"	२-१-१२
४२२	" तिग्मानीकाय	"	१-९५-२	४३६	" वाजस्य राज्ञे	"	१-३६-१२
४२३	" होत्रवाहाय	"	७-२६-१	४३७	" श्रुत्यस्य राज्ञे	"	१-३६-१२
४२४	" विगाहाय	"	३-३-५	४३८	" विश्वभरसे	"	४-१-१९
४२५	" स्वतवते	"	४-२-५	४३९	" वृष्णे	"	१-३६-८
४२६	" भृमये	"	१-३१-१६	४४०	" सत्यतातये	"	४-४-१४

४४१	ॐ जातवेदसे	नमः	१-४४-१	४५५	ॐ भुगवते	नमः	४-७-४
४४२	" त्वाष्ट्राय	"	३-७-४	४५६	" वृत्रघ्ने	"	२-१-११
४४३	" अमर्त्याय	"	१-४४-१	४५७	" क्षयाय	"	३-२-१३
४४४	" वसुश्रवसे	"	७-२४-२	४५८	" वामस्य रातये	"	१०-१४०-५
४४५	" सत्यशुष्माय	"	१-७९-४	४५९	" कृष्टीनां रात्रौ	"	१ ५९-५
४४६	" भाद्रङ्गीकाय	"	१-४४-३	४६०	" रुद्राय	"	८-७२-३
४४७	" अघ्वराश्रिये	"	१-४४-३	४६१	" शचीवसवे	"	८-६०-१२
४४८	" सप्रथस्तमाय	"	१-४७-७	४६२	" दक्षैः सुदक्षाय	"	१०-९१-३
४४९	" पुरुरुपाय	"	७-८२-५	४६३	" इन्धानाय	"	१-१४३-७
४५०	" बृहद्भानवे	"	१-२७-१२	४६४	" विध्वक्त्रये	"	१-५९-७
४५१	" विश्वदेवाय	"	१-१४१-१२	४६५	" बृहस्पतये	"	३-२६-२
४५२	" मरुतसखाय	"	८-१०३-१४	४६६	" अपां सधस्थाय	"	१०-४६-२
४५३	" रुशदूर्मये	"	१-५८-४	४६७	" वसुविदे	"	८-२३-१६
४५४	" जेहमानाय	"	१०-३-१	४६८	" रण्वाय	"	१-६५-५

४६९	ॐ मुज्जने	नमः	१-६५-५	४८३	ॐ चित्राय	नमः	१-९४-५
४७०	विशां पत्ये	"	१-१२७-८	४८४	आतनये	"	२-१-१०
४७१	सहस्रवल्गाय	"	९-५-१०	४८५	दैव्यः केतवे	"	१-२७-१२
४७२	घरुणाय	"	५-१५-१	४८६	तिमहेतये	"	४-४-४
४७३	वह्ये	"	१-६०-१	४८७	कवीनां जाराय	"	१-६६-८
४७४	शंभवे	"	१ ६५-५	४८८	आनवाय	"	८-७४-४
४७५	सहन्तमाय	"	१ १२७-९	४८९	ऊर्जाहुतये	"	८-३९-४
४७६	अच्छिद्रोतये	"	१-१४५-३	४९०	ऋताय	"	१-६५-३
४७७	चित्रशोचिवे	"	७-१७-२	४९१	चेत्याय	"	६-१-५
४७८	हृषीवते	"	१-१२७-६	४९२	प्रजानते	"	३-२९-१८
४७९	विशामतिथये	"	३-२६-२	४९३	सर्पिरासुतये	"	२-७-६
४८०	दुर्धरीतवे	"	१०-२०-२	४९४	गुहाचतते	"	१-६५-१
४८१	सपर्येण्याय	"	६-१-६	४९५	चित्रमसे	"	१०-१२२-१
४८२	वेदिषदे	"	१-१४०-१	४९६	इन्द्राय	"	६-१२-४

४९७	ॐ सुराय	नमः	८-५६-५	५११	ॐ	जन्याय	नमः	१०-९१-२
४९८	नितोशनाय	"	६-१-८	५१२	"	ऋतप्रजाताय	"	१-६५-१०
४९९	ऋत्वाचेतिष्ठाय	"	१-६५-१	५१३	"	वृत्रहंतमाय	"	१-७८-४
५००	ऋतचिदे	"	१-१४५-५	५१४	"	वर्षिष्ठाय	"	५-७-१
५०१	त्रिवरूथाय	"	६-१५-९	५१५	"	स्पृहयद्वर्णाय	"	२-१०-५
५०२	सहस्रजिते	"	५-२६-६	५१६	"	घृणये	"	६-१६-३८
५०३	संहशे	"	१-६६-१	५१७	"	जाताय	"	१-६६-८
५०४	जूर्णये	"	८-७२-९	५१८	"	यशस्तमाय	"	२-८-१
५०५	क्षोदसे	"	१-६५-६	५१९	"	वनेषुजायवे	"	१-६७-१
५०६	आयवे	"	१०-२०-७	५२०	"	पुत्राय सतेपित्रे	"	१-६१-२
५०७	उषर्बुध्रे	"	१-६५-९	५२१	"	शुक्राय	"	१-६९-१
५०८	वाजसातमाय	"	१-७८-३	५२२	"	दुरोणयवे	"	८-६०-१९
५०९	नित्याय	"	१-६६-१	५२३	"	आशुहेमाय	"	२-३५-१
५१०	सूनवे	"	६-४-४	५२४	"	क्षयते	"	३-२५-३

५२५	ॐ घोराय	नमः	४-६-६	५३९	ॐ धर्माय	नमः	३-१७-१
५२५	" देवानां केतवे	"	३-१-१७	५४०	" द्विजन्मने	"	१-६०-१
५२७	" अहयाय	"	८-६०-१६	५४१	" सुतुकाय	"	१०-३-१
५२८	" दुरोकशोचिवे	"	१-६६-५	५४२	" शुशुक्षे	"	१-६९-१
५२९	" पलिताय	"	१०-४-५	५४३	" जाराय	"	१-६९-१
५३०	" सुवर्चसे	"	१-९५-१	५४४	" उक्षिताय	"	१-३६-१९
५३१	" बहुलाय	"	२-१-१२	५४५	" नाद्याय	"	२-६५-१
५३२	" अद्भुताय	"	२-७-६	५४६	" सिण्वे	"	८-१९-३९
५३३	" रथीणां राज्ञे	"	८-१९-८	५४७	" दधये	"	१०-४६-१
५३४	" निषत्ताय	"	१-५८-३	५४८	" सिंहाय	"	१-९५-५
५३५	" धूर्णदे	"	१-४३-७	५४९	" ऊर्ध्वशोचिणे	"	६-१५-२
५३६	" रुक्षाय	"	६-३-७	५५०	" अनानताय	"	७-६-४
५३७	" भ्रुवाय	"	६-१५-७	५५१	" शेवाय	"	१-७८-६
५३८	" हरये	"	७-१०-१	५५२	" पितृनां स्वाध्वने	"	१-६९-३

५५३	ॐ आहावाय	नमः	६-७-२	५६६	ॐ शुक्रवर्चसे	नमः	१०-१४०-२
५५४	अप्सुसिंहव-			५६७	परमेपदे तस्थुषे,		१-७२-४
	श्रिताय		३-९-४	५६८	मर्ता देवानां च		
५५५	वनानां गर्भाय		१-७०-३		जन्मविदुणे		१-७०-६
५५६	चरथां गर्भाय		१-७०-३	५६९	श्येताय		१-७१-४
५५७	यज्ञाय		७-१६-२	५७०	शुचित्रताय		८-४३-१६
५५८	पुरुवसवे		२-१-५	५७१	ऋतप्रवीताय		१-७०-७
५५९	क्षपावते		१-७०-५	५७२	सुब्रह्मणे		७-१६-२
५६०	नृपतये		२-१-७	५७३	सवित्रे		४-१३-२
५६१	मेध्याय		५-१-१२	५७४	चित्तये		१-६७-१०
५६२	विश्वस्मै		१-१२८-६	५७५	अप्सुषदे		३-३-४
५६३	श्वेताय		३-१-४	५७६	चन्द्राय		५-१०-४
५६४	अपरीवृताय		२-१०-३	५७७	पुराय		१०-८७-२२
५६५	स्थातां गर्भाय		१-७०-३	५७८	तूर्णितमाय		४-४-३

५७९	ॐ स्पन्दाय	नमः	६-१२-५	५९३	ॐ वसूनां जनित्रे नमः	१-७६-४
५८०	देवेषु जागृवये	"	१-३१-९	५९४	" असुराय	४-२-५
५८१	पुरात्रे	"	१-७६-२	५९५	" ऋश्वने	१०-२०-५
५८२	सत्यतराय	"	१-७६-५	५९६	" सुशर्मणे	३-१५-१
५८३	ऋताग्ने	"	१-७७-१	५९७	" देवान्ये	३-२९-८
५८४	देववाहनाय	"	३-१७-१४	५९८	" दाशुषे रत्नानि	
५८५	अतन्द्राय	"	१-६२-७		दधते	४-१५-३
५८६	इन्द्राय	"	२-१-३	५९९	" पूर्वाय	७-६-३
५८७	ऋतुविदे	"	१०-२-५	६००	" दधुषे	१०-१६-७
५८८	शोचिषाय	"	५-२४-४	६०१	" दिवस्पायवे	८-६०-१९
५८९	शुचिदत्ते	"	७-७-७	६०२	" पोत्रे	१-९४-६
५९०	शिताय	"	८-२३-१३	६०३	" घीराय	१-९४-६
५९१	हिरण्यकेशाय	"	१-७९-१	६०४	" सहस्रसासे	१-१८८-३
५९२	सुप्रीताय	"	६-१५-२	६०५	" सुमृत्कीकाय	४-१-२०

६०६	ॐ देवकामाय	नमः	२-३-९	६२०	ॐ	पर्यासाय	नमः	८-७४-३
६०७	" नवजाताय	"	५-१५-३	६२१	"	तरुणाय	"	७-४-२
६०८	" घनद्वयाय	"	१-७४-३	६२२	"	वर्षणीनां सम्राजे,	"	३-१०-१
६०९	" शश्वत्तमाय	"	१०-७०-३	६२३	"	विवक्षणाय	"	३-३-१०
६१०	" नीलपुष्टाय	"	३-७-३	६२४	"	स्वंगाय	"	१०-१-१
६११	" ऋष्याय	"	१-१४६-२	६२५	"	सुवीराय	"	१-३१-१०
६१२	" मंद्रतराय	"	३-७-९	६२६	"	कृष्णाध्वने	"	२-४-६
६१३	" अग्नित्रयाय	"	६-१६-४८	६२७	"	सुप्रतूतये	"	३-९-१
६१४	" स्वर्चिषे	"	२-३-२	६२८	"	इलाय	"	१-१३-४
६१५	" अंशाय	"	२-१-४	६२९	"	महिने	"	१-१४२-६
६१६	" दारवे	"	७-६-१	६३०	"	यविष्ठयाय	"	१-३६-६
६१७	" अक्षिधे	"	१-१३-९	६३१	"	दक्षुषे	"	१-१४१-७
६१८	" शितिपुष्टाय	"	३-७-१	६३२	"	अवृकाय	"	६-१५-३
६१९	" नमो वहते	"	१-६५-१	६३३	"	वाशीमते	"	१०-२०-६

६३४	ॐ अवनाय	नमः	८-७२-१०	६४८	ॐ भानवे	नमः	३-२२-२
६३५	” घृताय	”	४-५८-१	६४९	” मित्रमहाय	”	१-४४-१२
६३६	” ईवते	”	४-१५-५	६५०	” भगाय	”	२-१-७
६३७	” अस्त्रे	”	४-४-१	६५१	” वृश्चद्वनाय	”	६-६-१
६३८	” विश्ववाराय	”	३-१७-१	६५२	” रोरुचानाय	”	४-१-७
६३९	” चित्रभानवे	”	१-२७-६	६५३	” पृथिव्याः पत्ये	”	८-४४-१६
६४०	” अपां नपादे	”	१-१४३-१	६५४	” आधुणाय	”	२-१-७
६४१	” नृचक्षसे	”	३-१५-३	६५५	” दिवः सूनवे	”	३-२५-१
६४२	” ऊर्जयते	”	२-३५-७	६५६	” दस्मवर्चसे	”	६-१३-२
६४३	” शीराय	”	३-९-८	६५७	” यन्तुराय	”	३-२७-११
६४४	” सहोजसे	”	१-५८-१	६५८	” दुष्टराय	”	३-२-१
६४५	” अद्भुतक्रतवे	”	८-२३-८	६५९	” जयते	”	१०-४६-५
६४६	” बहूनामवमाय	”	२-३५-१२	६६०	” स्वर्दिदे	”	३-३-५
६४७	” अभिघवे	”	८-७५-१	६६१	” गणश्रिये	”	८-२३-४

६६२	ॐ रथिराय	नमः	७-७-४	६७६	ॐ पुंसे	नमः	४-३-१०
६६३	" नाकाय	"	७ १७-२	६७७	" अश्वदाज्ञे	"	५-१८-३
६६४	" शुभ्राय	"	३-२६ २	६७८	" श्रेष्ठशोचिणे	"	८-१९-४
६६५	" अप्तुराय	"	३-२७-११	६७९	" यजीयसे	"	२-९-४
६६६	" ससाय	"	३-५-६	६८०	" हर्यताय	"	८-४४-५
६६७	" हिरिशिमाय	"	२-२-५	६८१	" अर्णवाय	"	३-२२-२
६६८	" विश्वमिन्वाय	"	३ २०-३	६८२	" सुप्रतीकाय	"	१-१४३-३
६६९	" भृगूणां रातये	"	३-२-४	६८३	" चित्रयामाय	"	३-२-१३
६७०	" अद्वयते	"	३-२९-५	६८४	" स्वभिष्टये	"	८-१९
६७१	" सुहोत्रे	"	८ १०३-१२	६८५	" चक्षणे	"	६-४-२
६७२	" सुरणाय	"	३-२९-१४	६८६	" रुशते	"	४-७-९
६७३	" सुदिवे	"	१०-३-५	६८७	" बृहत्सूराय	"	८-५०-५
६७४	" मंधात्रे	"	१०-२-२	६८८	" पृष्ठबन्धवे	"	३-२०-३
६७५	" स्ववसे	"	५-८-२	६८९	" शचीवते	"	३-२१-४

६९०	ॐ संयताय	नमः	२-२-२	७०४	ॐ वर्षणीनां होत्रे नमः	१-२७-२
६९१	" चिकिदे	"	१०-३-१	७०५	" वीळवे	८-४४-२७
६९२	" विशामीड्याय	"	८-२३-२०	७०६	" प्रजापतये	९-५-९
६९३	" अहिंस्यमानाय	"	१-१४१-५	७०७	" गुहमजाय	४-१-११
६९४	" वयोधसे	"	१-७३-१	७०८	" निमर्थिताय	३-२३-१
६९५	" गर्विणसे	"	२-६-२	७०९	" सुदानवे	३-२९-७
६९६	" तपुषे	"	२-४-६	७१०	" इषिताय	१०-११०-३
६९७	" वशान्नाय	"	८-४३-११	७११	" यजते	७-८-१
६९८	" उग्राय	"	१-१२७ ११	७१२	" मेघाकाराय	१०-९१-८
६९९	" अद्वयाविने	"	३-२-१५	७१३	" विप्रवीराय	१०-१८८-२
७००	" त्रिधातवे	"	८-२२-९	७१४	" क्षितीनां	
७०१	" तरणये	"	३-२९-१३		वृषभाय	१०-१८७-१
७०२	" स्वयवे	"	२-४-७	७१५	" अरतये	१-१२८-६
७०३	" त्रययाय्याय	"	६-२-७	७१६	" वाजिन्तमाय	१०-११७-६

७१७	ॐ कण्वतमाय	नमः	१०-११५-५	७३१	ॐ पूतदक्षाय	नमः	३-१-३
७१८	जरित्रे	"	३-१५-५	७३२	ककुद्भते	"	१०-८-२
७१९	मित्रियाय	"	८-१९-८	७३३	क्रज्यवाहनाय	"	१०-१६-११
७२०	अजराय	"	१-५८-२	७३४	दिघिषायाय	"	१-१३-२
७२१	रायस्पत्ये	"	१-१४९-१	७३५	दिद्युतानाय	"	३-२-४
७२२	कूचिदर्शने	"	४-७-६	७३६	सुद्योत्तमे	"	१-१४१-१२
७२३	कृष्णयामाय	"	६-६-१	७३७	दस्युहन्तमाय	"	६-१६-१५
७२४	दिविक्षयाय	"	३-२-१३	७३८	पुरुवाराय	"	२-२-२
७२५	घृतप्रतीकाय	"	१-१४३-७	७३९	पुरुतमाय	"	६-६-१
७२६	चेतिष्ठाय	"	१-६५-१	७४०	जर्हृषाणाय	"	१०-१६-७
७२७	पुरुक्षवे	"	१-६८-१०	७४१	पुरोहिताय	"	१-१-१
७२८	सत्त्वनाय	"	१०-११५-४	७४२	शुचिजिह्वाय	"	२-९-१
७२९	अक्षिताय	"	८-१२-१०	७४३	जर्मुराणाय	"	२-१०-५
७३०	नित्यहोत्रे	"	१०-७-४	७४४	रेजमानाय	"	१०-६-५

७४५	ॐ तमसपदे	नमः	३-२९-११	७५९	ॐ संचिकितुवे	नमः	४-७-८
७४६	" आदितेयाय	"	१०-८८-११	७६०	" देवोदासाय	"	८-१०३-२
७४७	" देवतमाय	"	१०-३-६	७६१	" सहोद्वाधय	"	१-३६-२
७४८	" दीर्घतन्त्रे	"	१०-६९-७	७६२	" शोचिष्केशाय	"	१-४५-६
७४९	" पुरन्दराय	"	६-१६-४	७६३	" धृषद्वर्णाय	"	१० ८७-२२
७५०	" दिवियोनये	"	१०-८८-७	७६४	" सुजाताय	"	२-११-१५
७५१	" दर्शनाश्रिते	"	१०-९१-२	७६५	" पुरुचेतनाय	"	६-१६-१९
७५२	" जरमाणाय	"	१०-१८८-५	७६६	" विश्वश्रुष्टये	"	१-१२८ १
७५३	" पुरुप्रियाय	"	१-१२-२	७६७	" विश्ववार्याय	"	८-११-११
७५४	" ज्ञयसानाय	"	१०-११५-४	७६८	" आयजिष्ठाय	"	२ ९-६
७५५	" पुरुषैषाय	"	१-१४५-३	७६९	" सदानवाय	"	३-११-५
७५६	" विश्वतूर्तये	"	२-३-८	७७०	" देवीनां	"	
७५७	" णितुष्पित्रे	"	६-१६-३५		" क्षितीनां नेत्रे	"	३-२०-३
७५८	" सहसानाय	"	१-१८९-८	७७१	" विश्वादाय	"	८-४४-२६

७७२	ॐ पुरुषोभनाय	नमः	५-२-४	७८६	ॐ वृद्धशोचिषे	नमः	५-१६-३
७७३	यज्ञवन्यवे	"	४-१-९	७८७	" वनेष्टाय	"	७-१०-२
७७४	वह्नितामाय	"	४-१-४	७८८	" ब्रह्मणस्पतये	"	२-१-३
७७५	रंभुजिह्वाय	"	४-१-८	७८९	" वज्रये	"	३-९-१२
७७६	गुहाहिताय	"	४-७-६	७९०	" परस्पे	"	२-९-२
७७७	त्रिषधस्थाय	"	५-४-८	७९१	" उषसामिधानाय	"	१०-४५-५
७७८	विश्वघायसे	"	१-७३-३	७९२	" सासहये	"	३-१६-४
७७९	होत्राविदे	"	७-८-३	७९३	" सदृशे	"	८-११-८
७८०	विश्वदर्शिताय	"	१-४४-१०	७९४	" वाजिने	"	२-१०-१
७८१	चित्रराघसे	"	८-११-९	७९५	" प्रशस्याय	"	२-२-३
७८२	सूनुतावते	"	१-५९-७	७९६	" मधुपृचे	"	२-१०-६
७८३	सद्योजाताय	"	१०-११०-११	७९७	" चिकित्राय	"	१०-९१-४
७८४	परिष्कृताय	"	८-३९-९	७९८	" नक्ष्याय	"	७-१५-७
७८५	चित्रक्षत्राय	"	६-६-७	७९९	" सुदक्षाय	"	२-९-१

८००	ॐ अहपिताय	नमः	४-३-३	८१४	ॐ दीघते	नमः	१-१४३-७
८०१	" वसिष्ठाय	"	२-९-१	८१५	" रुरुक्ते	"	१-१४९-३
८०२	" दिव्याय	"	६-६-१	८१६	" द्रविणस्पवे	"	२-६-३
८०३	" जुषाणाय	"	१०-१२२-२	८१७	" अस्याय	"	३-७-९
८०४	" रघुयते	"	४-५-९	८१८	" श्रियं वसानाय	"	२-१०-१
८०५	" प्रयज्यवे	"	३-६-२	८१९	" प्रवपते	"	१०-११५-३
८०६	" दुर्याय	"	७-१-११	८२०	" यजिष्ठाय	"	१-३६-१०
८०७	" सुराघसे	"	४-२-४	८२१	" वस्याय	"	१-१४१-२
८०८	" प्रयताय	"	४-५-१०	८२२	" विदानाय	"	२-९-१
८०९	" अप्रमृज्याय	"	२-३५-६	८२३	" दिविजे	"	८-४३-२८
८१०	" वातोपधृताय	"	१०-९१-७	८२४	" पनिष्ठाय	"	३-१-१३
८११	" महिनाहरोन्याय	"	१०-८८-७	८२५	" दभ्याय	"	८-२३-१४
८१२	" श्रीणामुदाराय	"	१०-४५-५	८२६	" परिज्मने	"	६-२-८
८१३	" रयीणां धरुणाय	"	१-४५-५	८२७	" सुहवाय	"	३-१५-१

८२८	ॐ	विरुपाय	नमः	३-१-१३	८४१	ॐ विघ्नै	मनः	२-१-३
८२९	"	जमानां जामये	"	१-७५-४	८४२	" विविचये	"	५-८-३
८३०	"	विषिताय	"	६-१२-५	८४३	" स्वनीकाय	"	२-१-८
८३१	"	वपुष्याय	"	४-१-८	८४४	" यहाय	"	१-३६१
८३२	"	शुक्रभिरंगैरज	"		८४५	" प्रकेताय	"	१-९४-५
		आततन्वते	"	३-१-५	८४६	" वृषणाय	"	३-२९-३
८३३	"	अद्रुहे	"	३-२२-३	८४७	" चकानाय	"	७-३-१०
८३४	"	वरूथ्याय	"	५-२४-१	८४८	" जुष्टाय	"	५-४-५
८३५	"	सुदृशीकरुपाय	"	४-५-१५	८४९	" मनोतायै	"	२-९-४
८३६	"	ब्रह्मणे	"	२-१-२	८५०	" प्रमत्तये	"	१-३१-१०
८३७	"	विविदुषे	"	४-५-३	८५१	" विहायसे	"	१-१२८-६
८३८	"	चिकित्वे	"	८-५६-५	८५२	" जैन्याय	"	१-७१-४
८३९	"	विभानवे	"	८-१०२-२	८५३	" हविष्कृते	"	१-१३-३
८४०	"	घर्णये	"	१-१२७-७	८५४	" पितृमते	"	१-१४१-२

८५५	ॐ शविषाय	नमः	१-१२७-११	८६९	ॐ तिमाय	नमः	४-६-८
८५६	मतेये	"	१-९१-८	८७०	सुदंससे	"	२-२-३
८५७	सुपिष्याय	"	१०-११५-६	८७१	हरिताय	"	९-५-१०
८५८	सहसिने	"	४-४-१	८७२	तमोन्ने	"	१-१४०-१
८५९	दशानाय	"	१०-४५-८	८७३	जनानां जेत्रे	"	१-६६-३
८६०	शुचिप्रतीकाय	"	१-१४३-६	८७४	ततुरये	"	१-१४५-३
८६१	विषुणाय	"	४-६-६	८७५	वनर्मवे	"	१-१४५-५
८६२	मितद्रवे	"	४-६-५	८७६	प्रेष्ठाय	"	८-८४-१
८६३	दविद्युतते	"	७-१०-१	८७७	घनर्चाय	"	१०-४९-५
८६४	वाजपतये	"	४-१५-३	८७८	सुषखाय	"	१०-९१-१
८६५	विजावते	"	१-६९-३	८७९	धियंघिये	"	७-१३-१
८६६	विश्वस्य नाभये	"	१०-५-३	८८०	मन्यवे	"	१०-८७-१३
८६७	सन्तजाय	"	१-१५-१२	८८१	पयस्वते	"	१-२३-२३
८६८	सुवृक्तये	"	२-४-१	८८२	महिषाय	"	१०-१४०-६

८८३	ॐ समानाय	नमः	४-५-७	८९७	ॐ शिशताय	नमः	१०-८७-१
८८४	सूर्याय	"	३-१४-४	८९८	मधुप्रतीकाय	"	१०-११८-४
८८५	घृणीवते	"	१०-१७६-३	८९९	स्त्रयशसे	"	१-९५-२
८८६	रथयवे	"	१०-७-५	९००	सहीयसे	"	१९१७६-४
८८७	घृतश्रिये	"	१-१२८-४	९०१	नव्याय	"	१-१४१-१०
८८८	आत्रे	"	८-४३-१६	९०२	मुहुर्गिरे	"	१-१२८-३
८८९	शिमीवते	"	१०-८२	९०३	सुभगाय	"	१-३६-६
८९०	भुवनस्य गर्भाय	"	१०-४५-१	९०४	रभस्वसे	"	१०-३-७
८९१	सहस्रेतसे	"	४५-३	९०५	यज्ञस्य केतवे	"	१-१२७-६
८९२	नृषदे	"	६-१५-३	९०६	सुमनस्य मानाय	"	१०-५१-५
८९३	अप्रयुच्छते	"	१-१४३-८	९०७	देवाय	"	१-१-१
८९४	वेनाय	"	४-५८-४	९०८	श्रवस्याय	"	२-१०-१
८९५	वपावते	"	६-१-३	९०९	वयुनानि विदुवे	"	१-७२-१
८९६	सुषुमते	"	१६-३-१	९१०	दिवस्पृथिव्योररतये	"	२-२-३

९११	ॐ हविर्वीहे	मनः	१-७२-७	९२५	ॐ कृत्याय	नमः	६-२-८
९१२	" विष्णवे	"	१०-१-३	९२६	" घृताज्ञाय	"	७-३-१
९१३	" रथाय	"	३-११-५	९२७	" पुरुषप्रतीकाय	"	३-७-३
९१४	" सुहृताय	"	५-१३-५	९२८	" सहस्रमुष्काय	"	८-१९-३२
९१५	" ऋक्सानाय	"	१-९६-३	९२९	" सुशमिने	"	७-१६-२
९१६	" विश्वस्य केतवे	"	१०-४५-६	९३०	" त्रिमूढे	"	१-१४-६१
९१७	" च्यवनाय	"	१०-६९-५	९३१	" मंद्राय	"	१-२६-७
९१८	" सहस्राय	"	१-१४७-५	९३२	" सहस्रवते	"	१-१२७-१०
९१९	" हिरण्यरूपाय	"	२-३५-१०	९३३	" इष्यते	"	६-१-२
९२०	" प्रमहसे	"	५-२८-४	९३४	" तरुत्राय	"	६-११२
९२१	" सुजंभाय	"	८-६०१३	९३५	" वृषुच्युताय	"	१-१४०३
९२२	" रुद्राद्रसानाय	"	४-५-१५	९३६	" चंद्रश्राय	"	१-४१-१२
९२३	" कृपनीन्वाय	"	१०-२०-३	९३७	" मुरण्यवे	"	१-६८-१
९२४	" ऋधते	"	१०-११०-२	९३८	" धासये	"	३-७१

९३९	ॐ सुवेदाय	नमः	४-७-६	९५२	ॐ हृदिस्पृशे	नमः	४-१०-१
९४०	" समिधासमिद्धाय	"	६-१७-७	९५३	" प्रदिवाय	"	४ ६-४
९४१	" हिरण्यवर्णाय	"	२-३५-१०	९५४	" दिविस्पृशे	"	१०-८८-१
९४२	" शमित्रे	"	२-३-१०	९५५	" विभ्वने	"	१०-३ ६
९४३	" सुदत्राय	"	७-८-३	९५६	" सुवन्धवे	"	३-१-३
९४४	" यज्ञस्यनेत्रे	"	२-५-२	९५७	" सुयजाय	"	५-८-३
९४५	" सुधिताय	"	३-२३-१	९५८	" जरद्विषे	"	६-८-२
९४६	" सुशोकाय	"	१-७०-१	९५९	" अपाकचक्षसे	"	८-७५-७
९४७	" कविप्रशस्ताय	"	५-१-८	९६०	" मधुहस्त्याय	"	५ ५-२
९४८	" अमृतानां	"		९६१	" इन्द्राय	"	१-६६-९
	प्रथमाय	"	१-२४-२	९६२	" धर्माय	"	१-१११२-१
९४९	" सहस्रशृंगाय	"	५-१-८	९६३	" त्रिपस्त्याय	"	८-३९-८
९५०	" रयीणां रयिविदे	"	३-७-३	९६४	" द्रविणसे	"	३-७-१०
९५१	" ब्रधाय	"	३-७-५	९६५	" प्रतिन्याय	"	८-२३-१

९६६	ॐ पुरुषुताय	नमः	१-१४१-६	९८०	ॐ सुयज्ञाय	नमः	५-८-३
९६७	" कृष्णपवये	"	७-८-२	९८१	" सुमनसे	"	३-९-३
९६८	" सुशिवाय	"	५-२२-४	९८२	" सुरत्ताय	"	१०-७०-१
९६९	" पिशांगरूपाय	"	२-३-९	९८३	" सुश्रियो	"	३-३-५
९७०	" पुरुनिष्ठाय	"	५-१-६	९८४	" सुसंसदे	"	७-९-३
९७१	" एकाय	"	१०-१-४	९८५	" सुरथाय	"	४-२-४
९७२	" हिरण्यदंताय	"	५-२-३	९८६	" सुमन्हशे	"	१-१४३-३
९७३	" सुमखाय	"	४-३-१४	९८७	" तन्वा सुजाताय,	"	३-१५-२
९७४	" सुहव्याय	"	१-७४-५	९८८	" वसुभिः	"	
९७५	" दस्माय	"	१-७७-३		सुजाताय	"	१० ७९-७
९७६	" तीपष्ठाय	"	६-५-४	९८९	" सुहशे	"	३-१७-४
९७७	" सुसमिद्धाय	"	१-१३-१	९९०	" सुदेवाय	"	
९७८	" इर्याय	"	७-१३-३	९९१	" सुभराय	"	
९७९	" सुद्युते	"	१-१४०-१	९९२	" सुबहिषे	"	

१९९३	ॐ ऊर्जोन्नपदे	नमः	१००२	ॐ सुसन्नि	ननः
१९९४	ॐ रथिपतये	"	१००३	ॐ चतुरक्षाय	"
१९९५	ॐ सुविदत्राय	"	१००४	ॐ इष्टये	"
१९९६	ॐ आपये	"	१००५	ॐ दीधानाय	"
१९९७	ॐ अक्राय	"	१००६	ॐ इन्दवे	"
१९९८	ॐ अजिराय	"	१००७	ॐ उरुक्ते	"
१९९९	ॐ गृहपतये	"	१००८	ॐ धृतकेशाय	"
१०००	ॐ पुरुवारपुष्टये	"	१००९	ॐ आशवे	"
१००१	ॐ विद्युदथाय	"			

॥ इत्यग्निसहस्रनामावलिः संपूर्णम् ॥

श्री गणेशाय नमः

॥ अथाक्षरद्योत्तरशत नामालिः ॥

१	ॐ अजाय	नमः	४-१-६	१३ ॐ आशुहेमाय	नमः	२-३५-१
२	" अजराय	"	१-५८-२	१४ " अप्याय	"	१-१४५-५
३	" अजिराय	"	७-११-२	१५ " आसते	"	६-७-१
४	" अजुर्याय	"	१-६७-१	१६ " आसुराय	"	४-२-५
५	" अतन्द्राय	"	१-७२-७	१७ " आहुताय	"	२-८-२
६	" अमये	"	१-१-९	१८ " आदित्याय	"	४-१-२
७	" अद्भुतकृतवे	"	८-२३-८	१९ " आपये	"	१-३१-१६
८	" अंकुर्यते	"	६-१५-१७	२० " आबाधाय	"	८-२३-३
९	" अंगिरसे	"	१-३१-१७	२१ " आकृतये	"	१९-४-२
१०	" अर्वते	"	६-१२-६	२२ " आघृणीवसवे	"	८-६०-१०
११	" सप्तहोवृभिरं नानाय	"	३-१०-४	२३ " इधानाय	"	१-७९-५
१२	" आशृण्वते	"	४-३-३	२४ " इन्द्राय	"	१-६६-९

२५	ॐ इन्द्रानाय	नमः	१-१४३-७	३८	ॐ	उर्जः पुत्राय	नमः	९-९६-३
२६	इषः सहस्रिणी			३९	"	उर्जसनाय	"	६-४-४
	दधते	"		४०	"	ऊर्ज्याय	"	१०-७०-१
२७	ईश्याय	"	१-१८८-२	४१	"	ऊर्जोनिपदे	"	१-६८-८
२८	ईळैन्याय	"	१-१-२	४२	"	उशते	"	२-३६-४
२९	ईशानाय	"	१-७९-५	४३	"	पृथिवीमुतद्यामृजू-		
३०	इषयते	"	७-१५-११			यमानाय	"	१०-५५-९
३१	इळाय	"	६-१-२	४४	"	ऋताय	"	१-६५-३
३२	ईळिताय	"	१-१३-४	४५	"	ऋत्वित्राय	"	३-२९-१०
३३	उकथ्याय	"	१-१३९-७	४६	"	ऋतप्रवीताय	"	१-७०-७
३४	उक्षते	"	१-७९-१२	४७	"	ऋतचिदे	"	१-१४७-६
३५	उक्षणाया	"	१-१२२-४	४८	"	ऋतावते	"	४-१-२
३६	उक्षान्नाय	"	२-२-४	४९	"	ऋन्धाय	"	१०-११०-२
३७	दिवमुत्पत्ते	"	८-४३-११	५०	"	ऋग्मियाय	"	५-२३-३
		"	१६-९५-१					

५१	ॐ ऋषीणां पुत्राय	नमः	५-२५-७	६५	ॐ ककुद्भते	नमः	१०-८-२
५२	ॐ ऋषिभूते	"	१-३१-१६	६६	" ऋतुविदे	"	१०-२-५
५३	ॐ ऋतुवृधे	"	३-२-१	६७	" कृष्णयामाय	"	६-६-१
५४	ॐ ऋतुपे	"	३-२-४	६८	" कनिक्रदते	"	१-१२८-३
५५	ॐ ऋमवे	"	३-५-६	६९	" कप्वतमाय	"	१०-११५-५
५६	ॐ ऋषीणां पुत्राय	"	४-३९-९	७०	" कप्वसखाय	"	१०-११५-५
५७	ॐ ऋषभाय	"	२१-३८	७१	" केवलाय	"	१-१३-१०
५८	ॐ ऋभ्यने	"	१०-२०-५	७२	" कृष्णवर्तनये	"	८-२३-१९
५९	ॐ ऋतुपतये	"	१०-२-१	७३	" कपये	"	६-४९-१
६०	ॐ ऋषये	"	३-३१-३	७४	" कवये	"	१-१२-६
६१	ॐ ओषधीनां गर्भाय	"	३-१-१३	७५	" कवितमाय	"	३-१४-१
६२	ॐ एकाय	"	१०-१-५	७६	" कविशस्ताय	"	३-११-४
६३	ॐ चर्षणीसदामोजिष्ठाय,	"	२८-१	७७	" कविक्रतवे	"	१-१-२
६४	ॐ ककुदे	"	८-४४-१६	७८	" कविप्रशस्ताय	"	७-१८

७६	ॐ कृष्णाध्वने	नैमः	२-४-६	९०	ॐ गातुवित्तमाय	नैमः	८-१०३-१
८०	" क्रव्यादाय	"	१०-१६९-१०	९१	" बहीनामपसां	"	
८१	" क्रप्यवाहनाय	"	१०-१६-११		गर्भाय	"	१-९५-४
८२	" क्षत्राणिधारयते	"	७-७८-२	९२	" स्थातां गर्भाय	"	१-७०-३
८३	" क्षत्राय	"	२८-३४	९३	" गुहाहिताय	"	४-७-६
८४	" क्षपावते	"	१-७०-५	९४	" गुत्साय	"	३-१-२
८५	" क्षत्रभृते	"	७-८४-१	९५	" गृहपतये	"	१-१२-६
८६	" क्षयाय	"	३-२-१३	९६	" गृध्रवे	"	१-७०-११
८७	" गणश्चित्रे	"	८-२३-४	९७	" गोपे	"	२-९-६
८८	" चरथां गर्भाय	"	१-७०-३	९८	" घोराय	"	४-६-६
८९	" अपांगर्भाय	"	१-७०-३	९९	" चनोहिताय	"	३-११-२

१००	ॐ जातवेदसे	नमः	१-४४-१	१०५ ॐ मधुवचसे	नमः	४-६-५
१०१	ॐ तपुर्मूर्धे	"	७-३-१	१०६ " यज्ञाय	"	७-१६-२
१०२	ॐ दीर्घतन्तवे	"	१०-६९-७	१०७ " रणाय	"	१-६५-५
१०३	ॐ धृतवताय	"	८-६४-२५	१०८ " वनस्पतये	"	१-१३-११
१०४	ॐ बृहद्भानवे	"	१-२७-१२			

॥ इत्यग्न्यष्टोत्तर शत नामावलिः संपूर्णम् ॥

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

॥ सरस्वत्यै नमः ॥

श्री गणपतेर्वेद पादस्तवः

(अनुष्टुप्)

मं. सू. मं. पा.

पार्वतीशंकरौ यस्य पितरौ देवतावरौ ।
तं गजेशाननं वन्दे सदसस्पतिमद्भुतम् ॥ १ ॥

१-१८-६-१

मोदकप्रिय विघ्नेश भक्तानामिष्टदायक ।
दुरितं मम संहर्तु - मुत्तिष्ठ ब्रह्मणस्पते ॥ २ ॥

१-४०-१-१

सिद्धिबुद्धिप्रेमपात्र सेनानी सहज प्रभो ।
त्वद्भक्तं मां कवि श्रेष्ठं कृणुहि ब्रह्मणस्पते ॥ ३ ॥

१-१८-१-२

करोतु भगवान्देवो विकटास्यो महामनाः ।
भजतां मंगलं नित्यं वसुवित्पुष्टिवर्धनः ॥ ४ ॥

१-१८-२-२

संसारार्णवमग्नानां तारणायजगत्पते ।
नमामो मनसा भक्त्या रक्षाणो ब्रह्मणस्पते ॥ ५ ॥

१-१८-३-३

तं नमामि गणेशानं येनेदं भुवनं धृतम् ।

यं नत्वा सिद्धिं माम्प्रोति योरेवान्यो अमीवहा ॥ ६ ॥

१-१८-२-१

वृत्रं हत्वा जगन्मृत्युं लोकमंगलकारणः ।

यस्तं वंदे देवदेवं सनि मेधामयासिषम् ॥ ७ ॥

१-१८-६-३ य. ३२-१३-३

अनुष्टुप् प्रमाणिका

तमेवमन्महे मुदा यमामनंति सिद्धिदम् ।

समस्तकार्यसंचयं यस्मादृतेन सिध्यति ॥ ८ ॥

१-१८-७-१

अनुष्टुप्

योऽनन्यमनसा त्वां वै गणेशानं निषेवते ।

सदैव भक्तियुक्तेन स धीनां योगमिन्वति ॥ ९ ॥

१-१८-७-३

भक्तियुक्तेन मनसा ब्रह्मणस्पतिं तुष्टये ।

क्रियमाणं यं च कं च देवा यज्ञं नयं तु नः ॥ १० ॥

१-४०-३-४

कायेन मनसा वाचा चतुर्थीं दिवसे शुभे ।

यजामहे वक्रतुण्डं सुप्रतूर्तिमनेहसम् ॥ ११ ॥

१-४०-४-४

मंत्राणां ब्रह्म संज्ञाहि ब्रह्म ब्रह्मेति गीयते ।

तेषामधिपतित्वाच्च प्रनूनं ब्रह्मणस्पतिः ॥ १२ ॥

१-४०-५-१

शुद्धविराट्

त्वं रुद्रोजगता हतौ महान् त्वं विष्णुर्भुवनावने मतः ।
त्रैलोक्यस्य च सर्जने पुरा त्वं ब्रह्मा रयिविद्वह्मणस्पते ॥ १३ ॥

२-१-३-३

अनुष्टुप्

गणेश तनुवृक्षे ते दृढं पालय मे मनः ।
अनंतफलादानेन वेन वेवीयते मतिः ॥ १४ ॥

१०-३३-२-४

कामक्रोधौ लोभमोहौ मात्सर्यं मद एव च ।
यतोऽरयः प्रवाधन्ते ततो नो अभयं कृषि ॥ १५ ॥

८-६१-१३-२

॥ वंशस्थबिलम् ॥ जगती

रविं महापापतमो निवारणे
छविं शशांकारुणयोर्मनोहरम् ।
गवीन्द्रवाहात्मजनुं नमाम्यहं
कविं कवीनामुपमश्रवस्तमम् ॥ १६ ॥

२-२३-१-२

ब्रह्मद्रणे दैत्यपतिर्विनाशितः
त्रिविष्टपे देववराः प्रतिष्ठिताः ।
महाभयाद्भक्तजनाहि तारिताः
बृहस्पते महितत्ते महित्वनम् ॥ १७ ॥

२-२३-४-४

तं प्रमातुं केन नरेण शक्यते

तस्य कष्टादं हसश्चैवनो भयम् ।

तेन दूरादेव रिपु निर्पात्यते

यं सुगोपा रक्षसि ब्रह्मणस्पते ॥ १८ ॥

२-२३-५-४

अनुष्टुप्

सर्वत्र सर्वदा युद्धे शृङ्गादण्डेन दानवान् ।

संहृत्य रक्षकं वन्दे जेतारमपराजितम् ॥ १९ ॥

१-११-२-४

गजाननो महाबाहुः शूर्पकर्णो जितेन्द्रियः ।

हस्तत्रयेण वै दद्या दमिवाजमुतश्रवः ॥ २० ॥

९-१-४-३

यया सर्वमिदं विश्वं वशे गृण्हाति बुद्धिमान् ।

तां बुद्धिमनिशं दत्त्वा तया नो मृल जीवसै ॥ २१ ॥

यजु. रु. सू. अनु १०. मं-२. पा-४

इन्द्रवज्रा त्रिष्टुप्

संसारघोराणव मध्यगं तं

लोभाख्यं नक्रं बलिनं महान्तम् ।

त्वं संहरादौ जितकामदेव

मृगं न भीममुपहतनुमुग्रम् ॥ २२ ॥

२-३३-११-१

अनुष्टुप्

गणेशान ! कृपालो त्वमगतीनां गतिर्भव ।
यजनार्थं तव प्रीत्यै चाग्निं मन्थाम पूर्वथा ॥ २३ ॥

३-३९-१-४

॥ पञ्चचामरम् ॥

नमो भवाब्धितारिणे समस्तपापहारिणे
निरस्तपापजालिने परास्तपूर्वदेव ते ।
नमः सुवर्णचक्षुषे नमः सुवर्ण हस्तिने
नमोऽस्तु तुन्दिलाय ते नमो हिरण्य बाहवे ॥ २४ ॥
यजु. रुद्रसूक्त—अनुवाकर-१.

ललिता

त्वमेव भूतनिवहं करोषि वै
त्वमेव पासि विनिहंसि विघ्नप ।
प्रजापति विंघिशिवौ त्वमेवहि
तव व्रताय मतिभिर्जराग्रहे ॥ २५ ॥

२-२३-६-२

त्रिष्टुप्

देवेन वै ध्रियते लोकजालम्
देवेन वै क्रियते सर्वकर्म ।
देव विनैकं च तृणं न कंपते
बृहस्पते देवनिदो निवर्हय ॥ २६ ॥

२-२३-८-३

अनुष्टुप्

नाकांतरिक्षभूमिभ्यो वर्षवातान्नरूपिणः ।

उत्पद्यन्ते भयं यन्मां पवमान वितज्जहि ॥ २७ ॥

९-६७-२१-३

कायेन वाचा मनसा यानि पापानि कुर्महे ।

अग्निर्यथेधनं तद्व-द्यः पोता स पुनातु नः ॥ २८ ॥

९-६७-२३-३

भक्तानामनुरक्तानां भजतां नमतां तव ।

सर्वाण्यभद्राणि हरन् यद्भद्रं तन्न आसुव ॥ २९ ॥

५-८२-५-३

द्वासुपर्णेति वाक्येन यद्वैतं दृश्यते सदा ।

एकः सुपर्णेत्यद्वैतं चक्षु र्धाता दधातु नः ॥ ३० ॥

१०-१५८-३-३

त्रिष्टुप्

अग्निर्मुखं प्रथमं देवतानां

वायुनैव प्राणिनः प्राणयन्ति ।

सर्वरूपी भगवान् ब्रह्मणस्पतिः

सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च ॥ ३१ ॥

१-११५-१-७

इंद्रवजा त्रिष्टुप्

अक्षाणि सर्वाणि वशेहि यस्य

यः सर्व कर्माणि ददाति तस्मै ।

विनायको भक्तवरं महान् तं

मर्यो न योषामभ्येति पश्चात् ॥ ३२ ॥

१-११७-२-३

अष्टिः

धीराय पापदारणे वीराय कष्टवारणे

शूराय शत्रुशातने साराय संसृतेः क्षणात् ।

माराय विश्वमोहने साराय पार्वतीशयोः

इंद्राय नाकिनां नमः सूराय विश्वचक्षसे ॥ ३३ ॥

१-५०-१-३

अनुष्टुप्

सर्वदा ये प्रपद्यन्ते समस्तैरिन्द्रियैर्विभुम् ।

देवेभ्योपि विराजन्ते भ्राजन्ते अग्नयो यथा ॥ ३४ ॥

१-५०-३-३

त्रिष्टुप्

यत्कर्माचरति मनोवचस्त्वङ् नेत्रादीन्द्रिय निवहैः सुगुहम् ।

जानन्ति प्रमथपतेश्वरास्ते देवानां स्पश इह ये चरन्ति ॥ ३५ ॥

१०-१०-८-२

जगती

निशाकरं सुवपुर्मोहगर्वितं

शशाप यः कमलाज्जातपूजितः ।

स्तुतः पुनः शशिनि त्वं शिवोऽभव

सुनीतिभिर्नयसि त्रायसे जनम् ॥ ३६ ॥

२-३-४-१

त्रिष्टुप्

प्रजानाथः शंकरं शांकरिं त्वां समभ्यर्च्य प्राददावष्टसिद्धीः ।
सष्टुकामस्तेन सन्निर्मितेषु बृहस्पते द्रविणं धेहि चित्रम् ॥ ३७ ॥

२-२३-१५-४

अनुष्टुप्

लंबोदरं समाश्रित्य देवैरपि दुरासदम् ।
ब्रह्मानंदं प्राप्तुमिच्छामि चागन्मज्ज्योतिरुत्तमम् ॥ ३८ ॥

१-५०-१०-४

त्रिष्टुप्

वक्रतुण्डो रक्षतान्नः पुरस्तात्
विकटोऽव्यादुत्तरादंतरायात् ।
एकदंतः सर्वतः पातु भक्तान्
सविता नो रासतां दीर्घमायुः ॥ ३९ ॥

१०-१३-४-४

विराट्

भजामो गणपतिं कराभ्यां यजामः क्रतुपतिं हविर्भिः ।
स्मरामः शिवसुतस्य नाम वयं स्याम पतयो रयीणां ॥ ४० ॥

१०-१२१-१०-४

जगती

नराणां नः सकलकर्मणां व्रजे प्रत्यूहक्षमाधर विदारणे पविम् ।
सर्वत्रादौ सकलपूज्यदैवतम् गणानां त्वा गणपतिं हवामहे ॥ ४१ ॥

२-२३-१-१

ब्रह्मचर्येणैव संब्रह्मणस्पतिः लभ्य एव कामिभिर्नैर्वलभ्यते ।

पद्मवं धुना हृतां छद्मरूपिणा तेन जाया मन्वविन्दद्बृहस्पतिः ॥ ४२ ॥

१०-१०९-५-३

विराट्

मनुष्याणां प्रणेता भवेद्धि यशः कीर्तिं लभे लोकमध्ये ।

भजेतेशात्मजं ब्रह्मचर्यं सदेवानां भवत्येकमंगम् ॥ ४३ ॥

१०-१०९-५-३

इन्द्रवजा

वाचस्पतिं त्वां परमेशसूनुं अभ्यर्चयंतो मुनयो यया हि ।

चत्वारि रूपाणि धृतानि वाण्या तामन्वविन्दन्तृषिषु प्रविष्टाम् ॥ ४४ ॥

१०-७३-३-२

त्रिष्टुप्

चतुर्विधानां पुरुषार्थकानां त्वमेव दाता श्रुतिषु प्रसिद्धः ।

तदर्थमेवानुगमो गणेश जायेव पत्य उशती सुवासाः ॥ ४५ ॥

१०-७१-४-४

विघ्नेशानः शम्भुसुतो गणेशः गौरीसूनुश्चैकरदो गजास्यः ।

इत्येवं ते नामगणेन साकं वर्धन्तु त्वा सुष्टुतयो गिरो मे ॥ ४६ ॥

७-१००-७-३

येनैवास्मिन्नगणे सुखीस्यां तद्यच्छत्वं सुयशसं सुवक्र ।

सूर्या चंद्रौ च यशसा चकास्तः सर्वे नन्ति यशसाऽऽगतेन ॥ ४७ ॥

१०-७१-१०-१

अनुष्टुप्

ब्राह्मणे क्षत्रिये वैश्ये शूद्रे नीचजनेऽपि च ।

सर्वत्र त्वां भालचन्द्र ! सूरः पश्यति चक्षसा ॥ ४८ ॥

९-१०-९-३

मित्राणि कल्पवृक्षोऽस्ति चिन्तामणिरितीरितः ।

गणाध्यक्षं कामधेनुं नमसेदुपसीदत ॥ ४९ ॥

९-११-६-१

विराट्

संसाराब्धौ मज्जतः सुदीनान् अस्मिन्लोके मृत्युपीडयमानान् ।

विश्वेदेवा विघ्नप प्रधाना यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ५० ॥

७-१६०-७-४

जगती

संपद्वन्तमनिशं प्रार्थयन्नरो दत्तं तेन सपदि प्राप्य य त्वनी ।

गौरीसूनुमनिशं प्रार्थयन् कविं सन्दक्षेण मनसा जायते कविः ॥ ५१ ॥

९-६८-५-१

(वंशस्थबिलम्)

गणेश्वराज्ञां न तरन्ति देवताः मनुं विना ते न वदन्ति गामपि ।

शिवस्य पंथां न यथा तरन्ति ते ऋतस्य पंथां न तरन्ति दुष्कृतः ॥

९-७३-६-४

(इन्द्रवंशा)

इन्द्रस्य काम्यस्य प्रियस्य सत्पतेः चन्द्रस्य सूर्यस्य च कोटि भाससः ।

तन्द्रालवस्ते हि न चाप्तवन्तो मन्द्रस्य रूपं विविदुर्मनीषिणः ॥ ५३ ॥

९-६८-६-१

जगती

दिवेदिवे नामरूपासिना तव

मुहुर्महुच्छिन्धि तां लोकमोहनान् ।

पुनः पुनर्मायया मोहितात्मनां

पदे पदे पाशिनः सन्ति सेतवः ॥ ५४ ॥

९-७३-४-४

अनुष्टुप्

सष्टाविष्णुः पार्वतीशौ देवा इन्द्रादयस्तथा ।

हेरंबेन समाविष्टाः सुमृलीका भवन्तु नः ॥ ५५ ॥

६-५२-९-३

दिवितिष्ठन् सूर्यरूपो बाधतां कपिलोभियः ।

पृथिव्यामग्निरूपोसि साधतामुग्रनोधिः ॥ ५६ ॥

६-५३-४-३

घोरमृत्युभयाद्भीताः कालकालसुतं विभुम् ।

यजामहे जीवनार्थं सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ॥ ५७ ॥

७-५९-१२-२

नश्यन्ति नरस्यविघ्नान्यभक्तानां विघ्नकर्माणि ।

विघ्नादि भेदे सततं नो अस्य व्यथते पविः ॥ ५८ ॥

६-५४-३-३

त्रिष्टुप्

शर्वाण्या वक्त्रकमलेऽशुमान् यः दूर्वापत्रेण सजलेन तुष्टः ।

दूर्वाभस्तस्य कृपयैव भूयः सर्वा आशा मम मित्रं भवन्तु ॥ ५९ ॥

१५-१५-६-४

अनुष्टुप्

कर्णशूर्पेण दुर्निदां हरत्येव तुषां यथा ।
 सूक्ष्मेक्षणोपि गणपो विश्वंशृणोति पश्यति ॥ ६० ॥
 सर्वकार्यप्रसिध्यर्थमादावेव गणाधिपम् ।
 शौनकोक्तेन मन्त्रेण चार्कमर्चन्तु कारवः ॥ ६१ ॥

८-१२-१९-३

पापानि मेख्वत्सन्ति वज्रपाणिरसि प्रभो ।
 जहि तान्यन्तरायेश त्वमस्माकं तवस्मसि ॥ ६२ ॥

८-१२-३६-३

विधुना विधुना केन पित्रा मात्रा च पूजितः ।
 तेभ्यश्च दत्तवान्कामं तव प्रशस्तयो महीः ॥ ६३ ॥

९-२-८-३

भूयो भूयः समाराध्य शश्वच्छश्वत् स्तुवन् स्तुवन् ।
 कपिलत्वां प्रार्थयेऽहं क्रत्वे दक्षाय जोवसे ॥ ६४ ॥

१०-५७-४-३

पुण्यराशिं समाप्नोति शिवासूनुं समर्चयन् ।
 क्षीरं बहुसमाप्नोति सूपस्थाभिर्नघेनुभिः ॥ ६५ ॥

९-६१-२१-२

कुंजरास्यस्यांघ्रिकंज रंजनेन दिवानिशम् ।
 कंजनाभवदुत्कृष्टा जीवेम शरदः शतम् ॥ ६६ ॥

७-६६-१६-४

जगती

नीलकंठात्मजनुविष्णुभिः सुरैः गाणपत्यस्य पदवी प्रतिष्ठिता ।

तत्पदे नागमुख भो मनोहर एकराडस्य भुवनस्य राजसि ॥ ६७ ॥

८-३७-३-१

अनुष्टुप्

शूर्पकर्ण नमस्तेऽस्तु तेभ्यो भयमपाकुरु ।

सदैव नः प्रबाधन्ते सपत्नीरिव पर्शवः ॥ ६८ ॥

१०-३३-२-२

पिता गंगाधरो यस्य आता शरवणाद्भवः ।

माता हिमालयाज्जाता योनो दाता सनः पिताः ॥ ६९ ॥

८-५२-५-१

विघ्राद्रिभेदकुलिश विघ्नारण्य प्रभञ्जन ।

भक्तं सुहृत्तमं नित्य-मपश्यन्नधितिष्ठसि ॥ ७० ॥

१०-१३५-३-४

दूर्वादलैर्जलैर्वाऽपि या पूजा क्रियते हि सा ।

अनन्तफलरूपेण प्रत्यक्कर्तारमृच्छतु ॥ ७१ ॥

अ. ४-१५-६-४

गणेशान तुर्ययुगकालग्रस्तमिमं विभो ।

भारतीयजनं सर्वं वीर वीर्याय चोदय ॥ ७२ ॥

९-११०-७-३

जगती

सुरासुरैर्मुनिभिर्यक्षराजभिः

गणेश्वरः सुष्टुतः स्वस्वसिद्धये ।

मया च, मे दीयतां सिद्धिरुत्तमा

न दुष्टुतिर्द्रविणोदेषु शस्यते ॥ ७३ ॥

१-५३ १-४

अनुष्टुप्

ब्रह्मणा ह्यर्चयन्तो वै ब्रह्माणं च बृहस्पतिम् ।

ब्रह्मणस्पतिरूपेण ब्रह्मणा संगमेमहि ॥ ७४ ॥

मेधासू-मं. ४-पा. ५

वक्तुं शिवापुत्र कोटिमन्मथसुन्दर ।

दृढांगं कुरु विमेश शरीरं मे विचक्षणं ॥ ७५ ॥

मेधासू-मं. ५-पा. १

नीललोहित सूनोत्वममतीनां गतिर्भव ।

मानुष्या मेधया दैव्या-चामे मेधाविवं कुरु ॥ ७६ ॥

मे सू. मं. ८ पा. ४-यजुः ३३-४-४

भक्तिप्रिय गणेशान मया भक्त्या प्रकल्पिते ।

रत्नसिंहासने चारु विराज समिधं कुरु ॥ ७७ ॥

आयुः सू-मं-११ पा-५

श्रीगन्धश्वेतदूर्वाभिरक्षतैश्च समन्वितं ।

अर्घ्यं गृहाण विघ्नेश न हित्वा कश्चन प्रति ॥ ७८ ॥

८-६४-२-३

पुष्करादिसुतीर्थानां कल्पितानि जलानि ते ।

आचम्य त्वं रक्ष रक्ष तेनास्मान्ब्रह्मणस्पते ॥ ७९ ॥

आयुः सू.मं. ११ पा-४

गंगादिसरितां तोयैरवगाहंतु कल्पितम् ।

गंगासूनो गणेशत्वमस्माकं काममा पृण ॥ ८० ॥

८-६४-६-३

श्रीगजानन चात्रेहि रक्तवासोयुगं तव ।

कल्पितं परिगृह्यत्वं शविष्ठ श्रुधि मे हवम् ॥ ८१ ॥

८-६६-१२-४

यज्ञोपवीतं त्रिगुणं नवतन्तुसमन्वितम् ।

तन्तुं तन्वनू गृहीत्वा त्वं रयिं देहि विश्ववारम् ॥ ८२ ॥

८-७१-३-३

त्रिष्टुप्

गन्धद्रव्यं नागरादिप्रभेदं सिन्दूरे तन्मेलयित्वा समस्तम् ।

सिन्धूरास्ये कल्पितं लेपनं ते यस्मिन् देवा अधि विश्वे निषेदुः ॥ ८३ ॥

१-१६४-३९-२

अक्षतैरर्च्यैर्बहुभिः सुरूपै रर्चनं कल्पितं वक्रतुण्डाय ते ।

सूरिभिः प्राप्ता बहवो, मेऽक्षताः सन्ति कामासोहरिवो ददिष्टम् ॥ ८४ ॥

८-२१-६-३

अनुष्टुप्

अनर्घ्याभरणैस्तच्च विघ्नराजगणेशितुः ।

पदद्वंद्वमर्चयन्तः स्मो वयं सन्ति नो धियः ॥ ८५ ॥

८-२१-६-४

जगती

जपापुष्पाद्यखिलरक्तपुष्पकैः दूर्वापत्राद्यखिलचारुपल्लवैः ।

पूजाप्रीतः संपदं मे ददातु हि सखा सख्युर्न प्रमिनाति संगिरम् ॥ ८६

९-८६-१६-२

त्रिष्टुप्

श्रद्धां विना न च पूजा भवोद्धि गणेश ते कल्प्यते धूपराशिः ।

जनुः शिशोः कथमेवं भवेद्धि यदन्तरा पितरं मातरं च ॥ ८७ ॥

१०-८८-१५-४

दीपावलिः समर्पिता गणेश नमामि त्वां शरण्यं गुणेश ।

अरित्रजैः सर्वत्र पीड्यमानो न हन्यते न जीयते त्वोतः ॥ ८८ ॥

३-५९-२-३

निवेदयामि सवृतं शुभान्नं गुडादिभिर्युतपयो विकारम् ।

महोदरेति तव सुष्ठुनाम क ई ददर्श ? कमभिष्टवाम ॥ ८९ ॥

८-१००-३-४

अनुष्टुप्

ताम्बूलं समुधं भद्रं दत्त्वा यज्जामि तं विभुम् ।

कुबेरविस्मयकरं क ईशानं न याचिषत् ॥ ९० ॥

८-१-०-४

त्रिष्टुप्

संपूर्ण पूजाविधयेऽत्र देयं सुवर्णपुष्पं प्रददामि नूतनम् ।

संप्रीणितो देव गणेश नूनं सुगा नो विश्वा सुपथानि सन्तु ॥ ९१ ॥

७-६२-६-३

1. गणेशपुराणोक्ता कथात्रानुसन्धेया ।

भवते मत्प्रिय ते पञ्चनूनं कदलीपक्कफलादीनिनाना ।
परिगृणहीप्स्व वरं देहि मे त्वं न ऋते त्वत्क्रियते किं चनारे ॥ ९२ ॥
१०-११२-९-३

नानाविधैः सुमनोहारिरूपैः दीर्घैर्महारविचन्द्रादिरूपम् ।
काशामहे गणराज प्रति त्वाम् स्वाहा वयं कृण्वामा हवींषि ॥ ९३ ॥
१०-२-३-३

मन्त्रैः पूतकुसुमानां सुमालाः तस्मै सन्तु गणनाथाय मेऽद्य ।
भक्ताग्रयस्य मनुपूतस्य तस्य सत्याः सन्तु यजमानस्य कामाः ॥ ९४ ॥
१०-११६-८-४

जगती

तुभ्यं सन्तु द्विरदास्य प्रदक्षिणाः जिष्णो तुभ्यं शतवारं नमस्क्रियाः ।
साष्टाङ्गैस्तैर्गजवक्त्रः पुनातु मां शनो अस्तु द्विपदे शं चतुष्पदे ॥ ९५ ॥
शंयुवाक मं. पा-५

अनुष्टुप्

गणेशितुर्वरेण्यं तद्देवस्य सवितुर्वयम् ।
ध्यायेम सर्वदा चित्ते धियो यो नः प्रचोदयात् ॥ ९६ ॥
३-६२-१०-३

यथा गुरुः प्रियं शिष्यं कुरुते सत्प्रभान्वितम् ।
सत्कर्मसु गणेश त्वं पश्चा सन्तं पुरस्कृषि ॥ ९७ ॥
१०-१७१-४-३

दिव्यन्तरिक्षभौमानि सूर्यवाय्वनलात्मवान् ।

शुण्डादण्डेन हेरं व दुरितानि परा सुव ॥ ९८ ॥

५-८२-५-३

सर्वे सत्येन तिष्ठन्ति सत्येनोत्तमिता दिवः ।

द्विपास्येन त्वया नूनं दिवि सोमो अधि श्रितः ॥ ९९ ॥

१०-८५-१-४

सर्वजन्मसु यत्पापं मया केवलमर्जितम् ।

सर्वं हरन् शूर्पकर्णं पवमानः पुनातु माम् ॥ १०० ॥

अथर्व ६-१९-१-४

त्रिष्टुप्

द्युलोकेशान तडितां स्वरूप मरुन्मार्गस्थ पवमानरूप ।

क्षितावग्निश्च गणनायक त्वं स नः पर्जन्य महि शर्म यच्छ ॥ १०१ ॥

५-८३-५-४

अनुष्टुप्

सर्वं ब्रह्म समाविष्टं ब्रह्म रक्षति रक्षितम् ।

पतिस्त्वं ब्रह्मणो यस्मादव ब्रह्म द्विषो जहि ॥ १०२ ॥

८-६४-१-३

स इज्जनेनेति मन्त्रे भवान् दातेति कीर्त्यते ।

यथा कामा हि भवतो दिवो वर्षन्ति वृष्टयः ॥ १०३ ॥

८-८४-३-४

आनय त्वं मम गृहे रजनीकरसोदरीम् ।

दुष्टोपसर्गसहितान् सर्वान् निर्णुद मे गृहात् ॥ १०४ ॥

श्रीसू. ८ मं. पा-४.

न जानेऽहं किमानश्यमत्र मे द्विजराज धृक् ।

ज्ञानी त्वमेव मे देहि येन सौख्यं लभाम्यहम् ॥ १०५ ॥

श्रीसू. १८-मं. पा-४

त्रिष्टुप्

त्वमेवैको वन्दनेनैव तुष्टो भियं लोके पापिनामप्यपाराम् ।

हत्वा, तेभ्यो दीनवृभ्यो ददासि श्रियं लोके देवजुष्टामुदाराम् ॥ १०६ ॥

श्रीसू. मं. ५ पा-२

विराट्

नागमुखार्चनरक्ताः स्याम पापमहातरुक्ताः स्याम ।

नाम गणेश्वरसक्ता ब्रूमः तेन वयं भगवन्नः स्याम ॥ १०७ ॥

७-४१-५-२

जगती

चरित्रं मत्सदृशः किं हि कुर्वते खनित्रं तद्विरिसंभेदकं किमु ।

अकारीदं मुनिहारीतजन्मना पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते ॥ १०८ ॥

९-८३-१-१

॥ १ ॥ समाप्तम् ॥

॥ उपयुक्तवेदानामनुक्रमः ॥

१. ऋ. ऋग्वेदः
२. य. यजुर्वेदः
३. अ. अथर्ववेदः
४. ऋ. प. ऋग्वेदपरिशिष्टम् ।
५. श्रीसूक्तम्
६. मेधासूक्तम्

॥ श्री गणेशाष्टकम् ॥

पूजावृतं भवतु माजानि शैलपतिजाजानिकंजजमुखैः

अब्जादिदं वरदराजाधिपेश नगजाजातपादयुगलम् ।

आजावसुं दनुजराजाधिकस्य दिनकृज्जातगां गमयितुं

व्याजाद्विना ह्यवनिभृज्जातमृतं च शशिभृज्जातनाम शिवदम् ॥ १ ॥

दक्षास्थितं मुनिपसाक्षात्कृतं गुणपमक्षाद्विवृदभिदुरं

मोक्षाय गं मनुसुदीक्षाधृतां कटुपरीक्षाग्रहेषु चतुरम् ।

दक्षात्मजेश शशिशिक्षाप्रदं स्वजनभिक्षाप्रदाननिपुणं

लक्षादितेयनिमदाक्षायणीतनुजमक्षाणि पूजयतु मे ॥ २ ॥

पञ्चाननाच्युतविरिञ्चादिसुररविपञ्चाशुगैर्नुतपदं

पञ्चाननांकवरमञ्चासनस्थितप्रपञ्चाशनं गजमुखम् ।

मुञ्चामि ते सकलपञ्चाक्षसंघभवपञ्चाशुगस्य करणं
सिञ्चामि तं विशदपञ्चामृतैरिननिभं चामरैरपचितम् ॥ ३ ॥

मत्तेभराजमुख वित्तेशितुर्वर विधत्ते भवान् त्रिभुवनं
यत्तेऽनिशं भजति हृत्तेऽभिधानमपि धत्ते दिवं शिवगतिम् ।

तत्तेन्द्रियाद्यखिलवृत्तेरगोचरसुवृत्तेः प्रभावमनिशं

चित्ते मुनिः स्मरति सत्ते पदं तु मम चित्ते विभातु सततम् ॥ ४ ॥

चिन्तमणिः सृजति यन्ता समस्तभुवनंतारकान्त सहजो

आन्तान्तङ्गजनचिन्ताकृशानुभवसन्तापहारकुशलः ।

रन्ता मतेर्दुरितहन्ता यतिः स्वजनगन्तान्तरायनिधिपः

कान्तारभूमिगतदन्तावलव्रजनियन्ता करोतु मम शम् ॥ ५ ॥

श्रेष्ठं विनायक गरिष्ठं दिवस्पतिवरिष्ठं महागणपतिं

प्रेष्ठं रतीश्वरमहिष्ठं ^१चमूपतिकनिष्ठं शशिप्रभमुखम् ।

तिष्ठन्त^२मत्र तपसिष्ठं मनस्विषु वसिष्ठ दशास्यमदहं

गोष्ठं महावृषप्रतिष्ठं शिवागृहवहिष्ठं सदा हृदि भजे ॥ ६ ॥

भद्रासनस्थितसुभद्राग्रजादिसुरहृद्राधिकाप्रियकृता

छिद्रान्वितेति मणिहृद्रागिति प्रचुरहृद्राजितुर्जनरवे ।

तद्द्राक् समर्चितसमुद्राधिपार्चितसुहृद्राजराजवरद

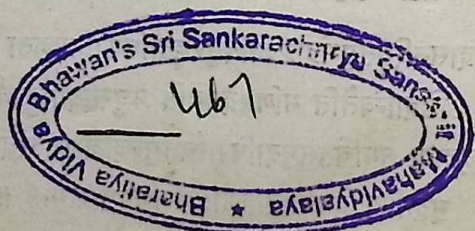
मुद्राप्रियाद्रिभयहृद्रावणात्थि शिवधृग्द्रागभयं मम जहि ॥ ७ ॥

वृन्दारकाय करिवृन्दात्मकाय जननिन्दाहराय भवते
 वन्दारुभिर्नतसुमन्दाकिनीप्रभवमन्दारकुञ्जविहते ।
 वृन्दारकेश सुहृदिन्दावपि प्रहरनन्दात्मजप्रियकृते
 वन्दामहे सकलवृन्दाप्रियकृदरविन्दालयां प्रददते ॥ ८ ॥

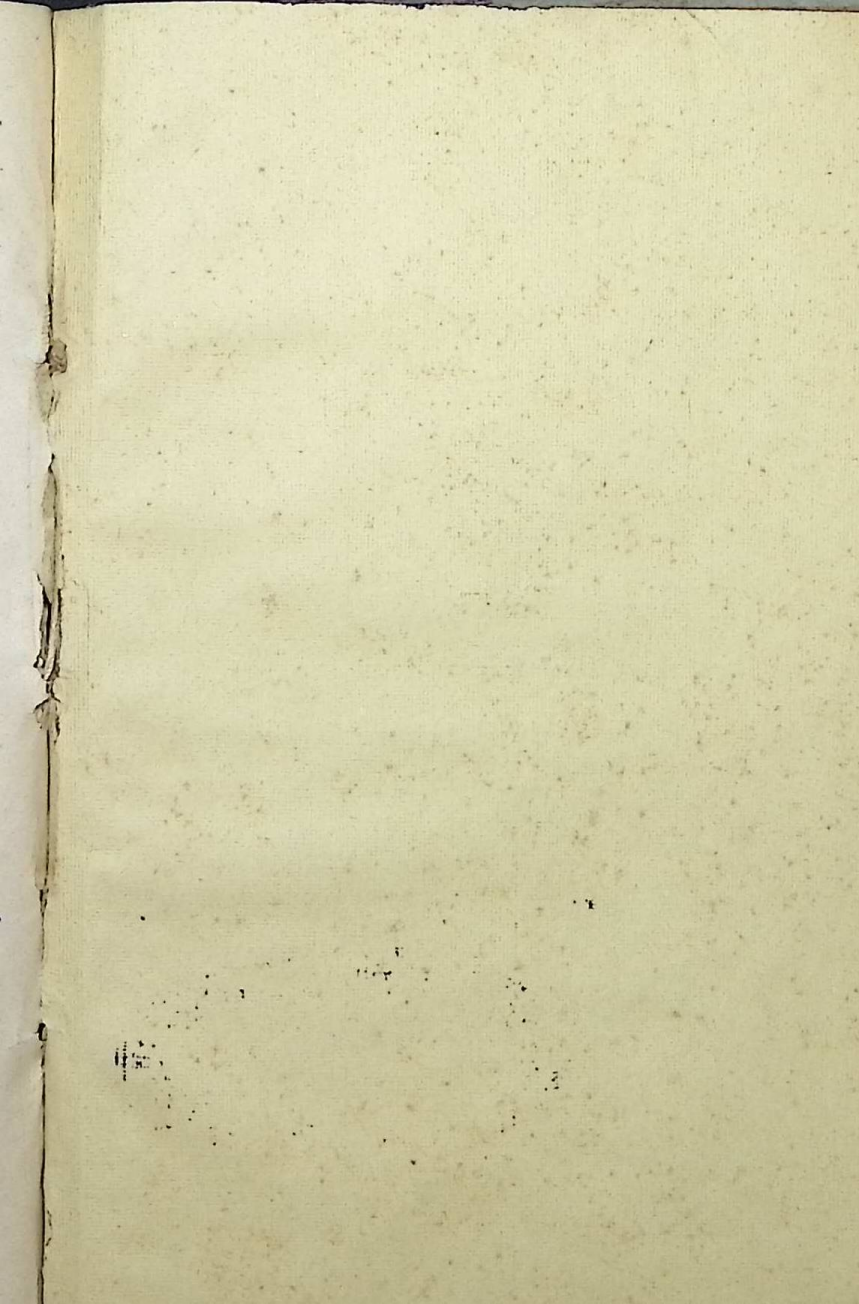
कारी पयोभृदनुकारी यथाहृदधिकारी समस्तजगतां
 चारी तपस्विषु विचारी त्रिवेदगणधारी यशः प्रतनुताम् ।
 वारीशितेव फणिधारी महादुरितहारी शिवं प्रकुरुतां
 सारी तरस्विषु च^१ हारीतवाक्कुसुमहारी चिरं विजयताम् ॥९॥

भक्तो मुदा स्तुवति यः स्तोत्ररत्नवररक्तो भवन्नहरहो
 भुक्तोऽचिराद्विषयभक्तोऽपि संसृतिविमुक्तो विभाति यदहो ।
 शाक्तो मुरारिहर भक्तोऽपि कर्तुमयि ! शक्तो ह्यलं न भवति
 त्वत्तो विना गणप भक्तोऽस्मि ते शरणरक्तोऽसि मे कुरु कृपाम् ॥

॥ गणेशाष्टकं संपूर्णम् ॥

1. कवि हंरितांगिरसगोत्रजः (अश्वपद घाटी वृत्तम्)

கிடைக்குமிடம் :

ஸ்ரீ காஞ்சி காமகோடி,
சங்கராசார்ய ஸ்வாமிகள் மடம்
காஞ்சி புரம்.

